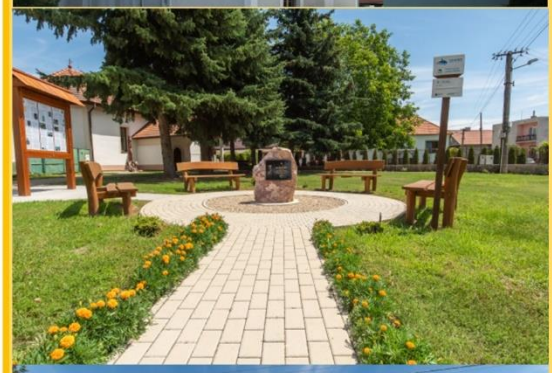
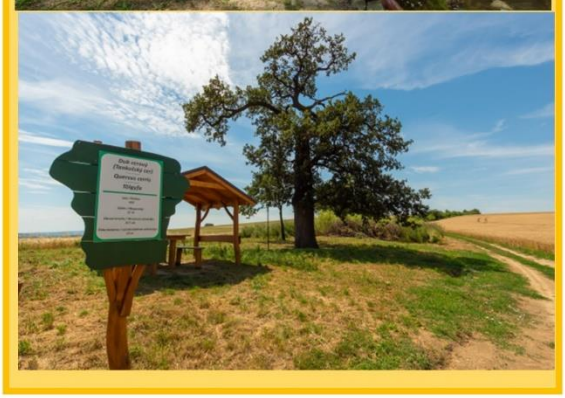

Program hospodárskeho rozvoja
a
sociálneho rozvoja obce

Pozba

2021 – 2027

(s výhľadom do roku 2030)

2021

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE POZBA 2021 – 2027 (s výhľadom do roku 2030)

Autorky:

©RNDr. Daša OREMUSOVÁ, PhD., 2021
©RNDr. Hilda KRAMÁREKOVÁ, PhD., 2021

Foto na obálke: Obecný úrad Pozba, 2021,
Miestna akčná skupina združenia obcí Termál, 2021

OBSAH

0 ÚVOD 4
1 ANALYTICKÁ ČASŤ 5
1.1 Situačná analýza obce 5
1.1.1 Vymedzenie územia 5
1.1.2 Prírodné pomery 5
1.1.3 Z histórie obce 7
1.1.4 Demografické pomery 8
1.1.4.1 Vývoj počtu obyvateľstva 9
1.1.4.2 Dynamika obyvateľstva 10
1.1.4.3 Štruktúry obyvateľstva 15
1.1.5 Ekonomická základňa 21
1.1.5.1 Štruktúra využitia pôdneho fondu 21
1.1.5.2 Trh práce 22
1.1.5.3 Majetok a rozpočet obce 26
1.1.6 Infraštruktúra 28
1.1.6.1 Sociálna infraštruktúra 28
1.1.6.2 Domový a bytový fond 29
1.1.6.3 Technická, informačná a environmentálna infraštruktúra . . . 30
1.1.6.4 Dopravná infraštruktúra 30
1.1.7 Cestovný ruch 31
1.1.8 Kultúrny a spoločenský život 31
1.1.9 Environmentálne pomery 32
1.2 Výsledky ankety obyvateľov a podnikateľov 32
1.3 SWOT analýza obce 41
1.4 Problémová analýza 43
2 STRATEGICKÁ ČASŤ 45
2.1 Vízia obce 45
2.2 Integrované územné investície ako nástroj synergie opatrení a aktivít implementácie rozvojovej stratégie obce 45
3 PROGRAMOVÁ ČASŤ 48
3.1 Ex-post hodnotenie projektov obce za roky 2014 – 2020 48
3.2 Akčný plán projektov obce na roky 2021 – 2027 49
4 REALIZAČNÁ ČASŤ 51
5 FINANČNÁ ČASŤ 52
6 ZÁVER 54
7 ZOZNAM INFORMAČNÝCH ZDROJOV 55

0 ÚVOD

Zmenou spoločensko-ekonomického systému a najmä presunom viacerých kompetencií z pôsobnosti okresných úradov na obce sa na miestne samosprávne orgány presúvajú i rozhodnutia, akým smerom sa ich vývoj a rozvoj bude uberať.

Zákon o podpore regionálneho rozvoja č. 539/2008 Z. z. (v znení zákonov č. 309/2014 Z. z., č. 378/2016 Z. z., č. 58/2018 Z. z., č. 313/2018 Z. z., č. 221/2019 Z. z., č. 134/2020 Z. z.) ako jeden zo základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja územia definuje program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce (ďalej PHSR). PHSR je strednodobý programový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority v programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce.

Nové programové obdobie 2021 – 2027 prinieslo nielen vznik Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR (https://www.mirri.gov.sk/index.html), avizované sú aj zmeny v legislatívnom a programovom zabezpečení nového programového obdobia (https://www.partnerskadohoda.gov.sk/programove-obdobie-2021-2027/).

PHSR obce je v súlade s existujúcimi dokumentmi vyššej hierarchickej úrovne:

- Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja (v znení zákonov č. 309/2014 Z. z., č. 378/2016 Z. z., č. 58/2018 Z. z., č. 313/2018 Z. z., č. 221/2019 Z. z., č. 134/2020 Z. z.),
- Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2014 – 2020,
- Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 - dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja - Slovenskej republiky – Slovensko 2030 (2020),
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001) v znení KURS 2011,
- Program rozvoja vidieka Slovenskej republiky na programové obdobie 2014-2020,
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja (NSK) 2016 – 2022,
- Integrovaná územná stratégia (PHSR) NSK do roka 2030 (v príprave),
- Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja (2015),
- Stratégia rozvoja vidieka NSK 2016 – 2022,
- Strategický a marketingový plán rozvoja cestovného ruchu v NSK na roky 2014 – 2020,
- Stratégia rozvoja cyklotrás v NSK na roky 2021 – 2027,
- PHSR združenia obcí Termál na roky 2007 – 2013 (Dubcová a kol., 2007),
- PHSR združenia obcí Termál na roky 2014 – 2020 (Dubcová a kol., 2014),
- Stratégia integrovaného rozvoja mikroregiónu Termál (Heidema a kol., 2007).

PHSR obce zároveň nadväzuje aj na ďalší dokument, ktorý bol vypracovaný v predchádzajúcom programovom období:

- PHSR obce Pozba na roky 2014 – 2020 (Dubcová a kol., 2014).

Ďalšie relevantné informačné zdroje, ktoré boli použité v procese tvorby tohto dokumentu, sú uvedené v jeho záverečnej kapitole.

PHSR obce treba chápať ako koncepčný dokument identifikujúci nielen hlavné problémy rozvoja obce ale i opatrenia, ktoré by mali k riešeniu týchto problémov prispieť, je podkladom pre naplnenie potrieb obyvateľov obce prostredníctvom rozvojových zámerov.

1 ANALYTICKÁ ČASŤ

1.1 SITUAČNÁ ANALÝZA

1.1.1 VYMEDZENIE ÚZEMIA

Obec Pozba **sa rozkladá** v severovýchodnej časti okresu Nové Zámky, rozprestierajúc sa na Podunajskej pahorkatine, z ktorej na územie zasahuje Hronská pahorkatina prostredníctvom svojej západnej časti Bešianskej pahorkatiny.

Obec je zároveň súčasťou Združenia obcí Termál (ZO Termál, Mikroregión Termál), ktorý vznikol 4. októbra 1999 ako záujmové združenie obcí v okolí Termálneho kúpaliska Podhájska združujúc obce Podhájska, Bardoňovo, Čechy, Dedinka, Dolný Ohaj, Hul, Kolta, Maňa, Pozba, Radava, Trávnica, Vlkas a Veľké Lovce.

Tvar obce je pretiahnutý v smere sever – juh. Obec, ktorá má v okrese Nové Zámky takmer okrajovú polohu, susedí na juhu s obcou Dedinka, na západe s obcami Veľké Lovce a Podhájska. Na severe a severozápade hraničí s obcou Trávnica. Poslednou susediacou obcou je na východe Bardoňovo (mapa 1).

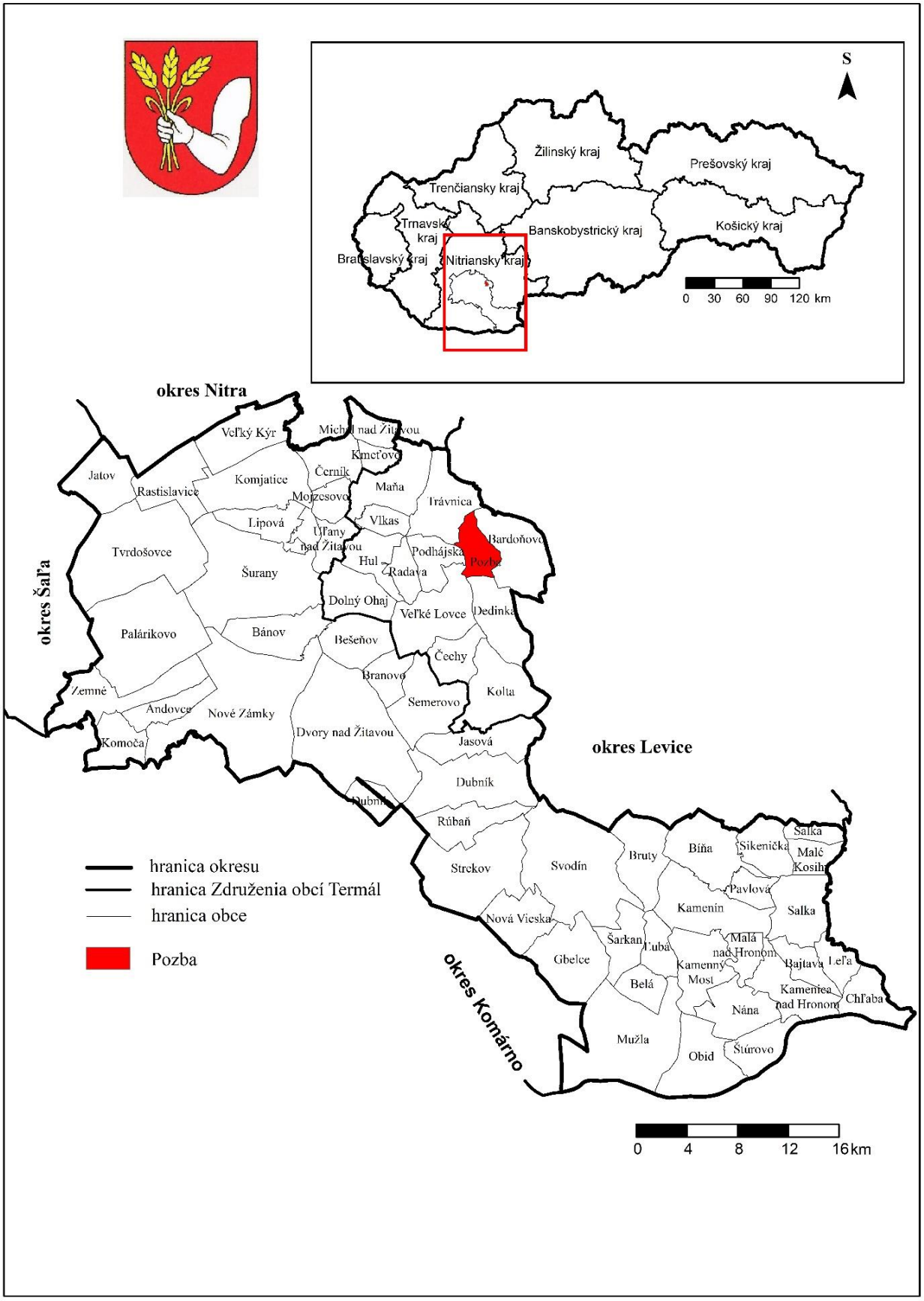
Obec je priestorovo naviazaná na západo-východnú os, ktorú tvorí cesta II/580 Šurany – Kalná nad Hronom, prepájajúca cestu I/75 Šaľa – Nové Zámky a cestu I/51 Nitra – Levice. Obcou tiež prechádza cesta III. triedy 1529 prepájajúca Pozbu cez Bardoňovo s Tekovským Hrádkom. Územím obce je vedená aj elektrifikovaná železničná trať č. 150 spájajúca Nové Zámky – Zvolen.

Veľkosťou plochy územia patrí obec Pozba k menším obciam okresu Nové Zámky a Mikroregiónu Termál. Celkovým počtom obyvateľov je zaraďovaná k malým obciam okresu Nové Zámky a Mikroregiónu Termál a Slovenska. Celková **rozloha obce** je 9,41 km². **Počet obyvateľov** k 31. 12. 2020 dosiahol 456 osôb pri priemernej hustote 48,45 obyvateľov/ km^2.

1.1.2 PRÍRODNÉ POMERY

Prírodné podmienky obce sú ovplyvnené **geologickými pomermi** a charakterom **reliéfu**. Územie patrí do Podunajskej pahorkatiny, ktorá je celkom Podunajskej nížiny. Samotná Podunajská pahorkatina je v obci zastúpená oddielom Hronská pahorkatina, ktorého západná časť zasahujúca na územie je označovaná ako Bešianska pahorkatina. Dominantný je reliéf nížinných pahorkatín, ktoré sú na území mierne až stredne členité. Zastúpené sú prevažne širokými plochými chrbtami, oddelenými úvalinovitými dolinami. Budované sú v podloží treťohornými ílmi, pieskami a pieskovcami, na ktorých sú uložené štvrtohorné spraše a sprašové hliny. Nadmorské výšky územia sa pohybujú v rozpätí 139 m (pri výtoku Bešianskeho potoka na západe obce) až 253 m (lokalita Tankoš). Vzhľadom na geologickú stavbu je územie chudobné na nerastné suroviny. V minulosti sa tu ťažili iba piesky na miestne účely.

Mapa 1 - Vymedzenie územia obce Pozba

Z klimatického hľadiska leží obec v teplej klimatickej oblasti s počtom letných dní (s max. 25 ºC a viac) nad 50. V rámci oblasti zasahuje do obce so severu teplý, veľmi suchý okrsok s miernou zimou a v južnej časti teplý, suchý okrsok s miernou zimou, s teplotou v januári nad -3 ºC. Z klimaticko-geografického hľadiska je územie zaradené do subtypu prevažne teplej nížinnej klímy s priemernou teplotou v januári -1,5 ºC až -4 ºC, s priemernou teplotou v júli 19,5 ºC až 18,5 ºC a priemernými ročnými zrážkami 650 až 700 mm. V období rokov 1961 - 2010 bola v obci zaznamenaná priemerná ročná teplota vzduchu 9,8 ºC, priemerná teplota v januári -1,7 ºC a priemerná teplota v júli 20,3 ºC. Množstvo zrážok dosahovalo počas roka (obdobie rokov 1981 - 2010) v priemere 551 - 600 mm. Počas roka sa vyskytuje v obci 21 až 30 dní so snežením a priemerná ročná suma doby trvania slnečného svitu je viac ako 1900 hodín.

Vodstvo obce charakterizuje z vodných tokov Bešiansky potok, pretekajúci centrálnou časťou obce z východu na západ. Najvyššie vodné stavy a prietoky dosahuje vodný tok marci až v apríli. Špecifickou danosťou územia je výskyt minerálnych vôd, ktoré sú na území viazané na triasové dolomity a kremence levickej hraste. Na území obce boli však na rozdiel od Podhájskej zistené iba studené minerálne vody. Skúmané boli prostredníctvom geotermálnych vrtov, ktoré sú tu hlboké 779 - 1141 m a dosahujú nízku výdatnosť len 3,3 l/s. Z chemického hľadiska ide o vody nátriovo-chloridového typu s maximálnou mineralizáciou 19,3 g/l.

Z pôdnych typov prevládajú v severnej časti územia černozeme hnedozemné a čiernicové zo spraší a sprašových hlín. Južnejšie sú rozšírené hnedozeme pseudoglejové a pseudogleje zo sprašových a polygenetických hlín ako aj hnedozeme kultizemné, lokálne modálne a erodované a regozeme kultizemné zo spraší. Plošne najmenšie časti zaberajú luvizeme modálne, kultizemné a pseudoglejové zo sprašových hlín viazané na najvyššie polohy územia. **Pôdne druhy** reprezentujú na území prevažne hlinité pôdy a pozdĺž vodných tokov sa vyskytujú ílovito-hlinité pôdy.

Potenciálnu prirodzenú **vegetáciu** tvorili pozdĺž vodných tokov jaseňovo-brestovo-dubové lesy, na sprašových tabuliach dubovo-hrabové lesy a na sprašových pahorkatinách dubové a dubovo-cerové lesy. Značná časť územia je v súčasnosti intenzívne poľnohospodársky využívaná, s čím súvisí skutočnosť, že z pôvodných lesov sa zachovali miestami iba fragmenty častokrát so zmeneným druhovým zložením. Tvoria ich prevažne dubovo-hrabové lesy panónske (*Querco robori-Carpinenion*) v zastúpení druhov ako napr. javor poľný (*Acer campestre)*, hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), dub letný (*Quercus robur*), dub cerový (*Quercus cerris*), lipa malolistá (*Tilia cordata)*, brest hrabolistý (*Ulmus minor*) či jarabina brekyňová (*Sorbus torminalis*). Zo **živočíšstva** prevažujú druhy biotopu lesa, polí a lúk, ľudských sídiel a na vodné toky sú viazaní zástupcovia fauny vôd a ich brehov.

Na území obce sa síce nenachádza žiadne **chránené územie**, ale nachádza sa tu chránený strom. Je ním 200-ročný dub cerový (*Quercus cerris*) označený ako Tankošský cer s obvodom 317 cm, výškou 13 m a priemerom koruny 13 m. Za chránený bol vyhlásený v roku 1996 a nachádza sa v miestnej časti Tankoš asi 60 m vpravo od cesty Pozba – Dedinka. Dôvodom ochrany je jeho vedecko-výskumný a kultúrny význam.

1.1.3 Z HISTÓRIE OBCE

Obec bola osídlená už od praveku, o čom svedčia nájdené archeologické fragmenty z obdobia neolitu a eneolitu (mladšia a neskorá doba kamenná). Podľa nich tu sídlil v období neolitu ľud lengyelskej kultúry. Z obdobia eneolitu bolo v obci nájdené sídlisko s kanelovanou keramikou. V obci sa našli i tri úlomky keramiky maďarovskej kultúry z mladšej doby bronzovej. Prvá písomná zmienka o obci je z roku 1245, keď obec patrila zemanom z Radavy. Obec je v listine zapísaná ako Pazucha. Ďalšia písomná zmienka o obci

je z roku 1327, keď členovia rodu Rendvaiovcov svoje majetkové diely vymenili za iné s majstrom Dénesom Nygerom, kedy obec už nesie meno Pozba. Od r. 1339 sa stala obec súčasťou majetkov zemanov z Baračky. Počas ďalších období sa v obci vystriedali viacerí majitelia, od. r. 1496 to boli zemania z Trávnice, od r. 1534 pôsobia v obci Aczellovci, neskôr Benčíkovci a Barlanghyovci.

Počas stredoveku bolo územie obce poznamenávané vojenskými vpádmi, ktoré boli najničivejšie v čase tureckých vojen v 17. stor. Vplyv tureckej nadvlády bol ukončený v roku 1685 cisárskymi jednotkami pod vedením Karola Lotrinského a počas nasledujúceho 18. stor. bola vyľudnená obec osídľovaná obyvateľstvom z blízkeho okolia i Moravy. V hospodárstve v danom období prevažovalo poľnohospodárstvo. V roku 1534 mala obec Pozba 7 port, v roku 1601 ju tvorilo 49 domov, v r. 1720 mala 11 daňovníkov a v r. 1828 vykazovala obec 53 domov a 351 obyvateľov.

Od začiatku 19. stor. sa v obci silnejšie uplatňujú prvky kapitalistickej výroby, ktoré sa začínajú naplno rozvíjať po revolučných rokoch 1848 - 1849, kedy boli urbariálni poddaní oslobodení od feudálnych povinností. V poľnohospodárskej výrobe pretrváva pestovanie tradičných plodín. Obdobie bolo poznamenané zostrujúcim sa maďarizačným útlakom slovenského obyvateľstva, ktorý bol potlačený až po I. svet. vojne rozpadom Rakúsko-Uhorska a vznikom prvej Československej republiky. V období r. 1938 - 1945 bola obec násilne pripojená k Maďarsku. Po tomto období nastáva intenzívna obnova zničeného hospodárstva a poľnohospodárskych podnikov.

Ďalším prelomovým obdobím bol pád komunistického režimu v r. 1989, ktorý podmienil prechod z centrálne riadeného hospodárstva na trhové hospodárstvo a vznik súkromného sektoru.

1.1.4 DEMOGRAFICKÉ POMERY

Jedným z najvýznamnejších rozvojových potenciálov každého územia je jeho ľudský potenciál. Je výsledkom dlhodobého populačného a hospodárskeho vývoja obce, v dôsledku čoho sa vyznačuje viacerými špecifikami (tab. 1).

Tab. 1 - Základné demografické ukazovatele obce Pozba

Územie	Plocha v km^2	Počet obyvateľov					Index rastu			Hustota zaľudnenia na km^2
		r. 1991	r. 2001	r. 2011	r. 2019	z toho ženy	2001/ 1991	2011/ 2001	2019/ 1991	
Pozba	9,41	620	575	503	443	228	92,06	87,48	71,45	47,08
ZO Termál	213,09	15687	14928	13935	13106	6641	95,16	93,35	94,05	61,50
okres N. Zámky	1347,06	153474	149974	144212	138577	71211	97,72	96,16	96,09	102,87
NSK	6343,73	715917	712860	689564	674306	345921	99,57	96,73	97,79	106,29
SR	49034,07	5274335	5402715	5404322	5457873	2792523	102,43	100,03	100,99	111,31

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 1991, 2011, ŠÚ SR, 2020

Rozmiestnenie obyvateľstva v priestore charakterizuje jeho hustota na 1 km^2, ktorá dosahuje 47,08 obyvateľov na km^2, čo je pod priemerom nielen Mikroregiónu Termál (61,50 obyvateľov na km^2) a okresu Nové Zámky (102,87 obyvateľov na km^2), NSK (106,29 obyvateľov na km^2), ale i Slovenskej republiky (111,31 obyvateľov na km^2).

1.1.4.1 Vývoj počtu obyvateľstva

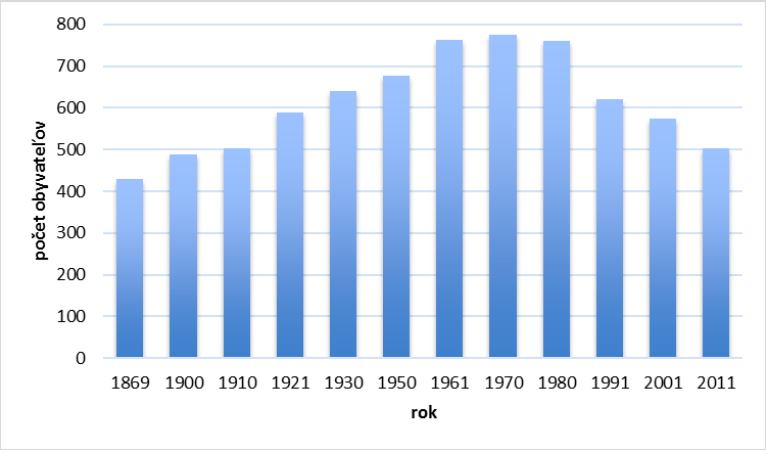
Vývoj počtu obyvateľstva v obci Pozba za obdobie 145 rokov bol charakteristický rastom počtu obyvateľov do roku 1970 a následne poklesom, ktorý nastáva po tomto roku a trvá do súčasného obdobia (tab. 2, graf 1).

Za toto obdobie rokov od roku 1869 do roku 1970 počet obyvateľov vzrástol 1,8-násobne. V roku 1970 obec zaznamenala najvyšší počet obyvateľov, ktorý predstavoval 776 osôb. V priebehu nasledujúceho obdobia do roku 2011 dochádza k regresívnemu vývoju, ktorým sa počet obyvateľov znížil o 273 osôb (tab. 2, graf 1). Pokles počtu obyvateľov, i keď miernejší, pokračuje do súčasného obdobia.

Vývoj počtu obyvateľov obce po roku 2009 bol charakteristický miernym poklesom počtu obyvateľov, o čom svedčí i medziročný pokles počtu obyvateľov (tab. 3, graf 2).

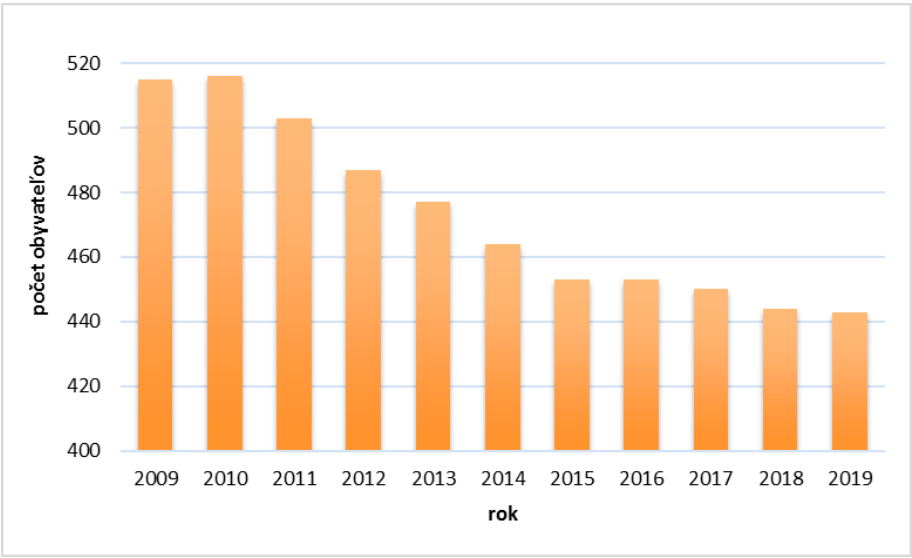
Tab. 2 a graf 1 - Vývoj počtu obyvateľov obce Pozba podľa sčítaní ľudu (r. 1869 - 2011)

Rok	Počet obyvateľov	
	Pozba	ZO Termál
1869	429	10369
1900	489	12485
1910	502	13360
1921	589	14011
1930	641	16681
1950	678	16547
1961	764	19171
1970	776	19151
1980	760	18142
1991	620	15294
2001	575	14548
2011	503	13981

Zdroj: Retrospektívny lexikón obcí 1850-1970, Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 1980, 1991, 2001, 2011, ŠÚ SR, 2015, *spracované autorkami*

Graf 2 - Vývoj počtu obyvateľov obce Pozba v období rokov 2009 - 2019

Zdroj: ŠÚ SR, 2020, *spracované autorkami*

Za obdobie rokov 2009 - 2019 počet obyvateľov poklesol o 72 osôb. Medziročný index rastu dosiahol najnižšiu hodnotu 96,82 % (r. 2012). Medziročný index rastu bol zaznamenaný

iba v r. 2010 v hodnote 100,19 %. V ostatných rokoch, okrem roku 2016, zaznamenávame v obci medziročne iba pokles počtu obyvateľov. Od roku 2012 má obec menej obyvateľov ako 500, čím sa podľa veľkosti počtu obyvateľov presunula z kategórie stredne veľkých obcí medzi malé obce. V roku 2019 bol stredný stav obyvateľov už len 443 osôb.

Tab. 3 - Vývoj počtu obyvateľov a medziročného indexu rastu (poklesu) obyvateľov v obci Pozba v období rokov 2009 - 2019

Rok	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
	Počet obyvateľov										
Pozba	515	516	503	487	477	464	453	453	450	444	443
Územie	**Medziročný index rastu/poklesu**										
Pozba	100	100,19	97,48	96,82	97,95	97,27	97,63	100,00	99,34	98,67	99,77
ZO Termál	100	99,68	98,70	99,28	99,16	99,16	98,94	99,50	99,04	99,75	99,06
okres N. Zámky	100	99,68	99,06	99,60	99,53	99,55	99,48	99,53	99,47	99,47	99,39
NSK	100	99,87	97,84	99,83	99,75	99,75	99,65	99,74	99,69	99,70	99,65
SR	100	100,19	99,43	100,12	100,09	100,10	100,09	100,17	100,14	100,13	100,14

Zdroj: ŠÚ SR, 2020, *spracované autorkami*

1.1.4.2 Dynamika obyvateľstva

Bilancia počtu obyvateľov (tab. 4, graf 5) je výsledkom prirodzeného pohybu (natality a mortality) a migračného pohybu (imigrácie a emigrácie).

Tab. 4 - Pohyb obyvateľstva obce Pozba (r. 2019)

Územie	**Natalita**		**Mortalita**		**Prirodzený prírastok/ úbytok**		**Imigrácia**		**Emigrácia**		**Migračný prírastok/ úbytok**		**Celkový prírastok/ úbytok**	
	abs.	‰	abs.	‰	abs.	‰	abs.	‰	abs.	‰	abs.	‰	abs.	‰
Pozba	3	6,76	6	13,61	-3	-6,80	10	22,68	8	18,14	2	4,54	-1	-2,27
ZO Termál	108	7,93	181	13,41	-73	-5,48	212	16,95	264	20,67	-52	-3,72	-125	-9,20
okres NZ	1148	8,26	1632	11,75	-484	-3,48	950	6,84	1321	9,51	-371	-2,67	-855	-6,15
NSK	6067	8,98	7551	11,19	-1484	-2,20	3150	4,67	4032	5,97	-882	-1,31	-2366	-3,51
SR	57054	10,46	53234	9,76	3820	0,70	7016	1,29	3384	0,62	3632	0,67	7452	1,37

Zdroj: ŠÚ SR, 2020, *spracované autorkami*

V prirodzenej mobilite obyvateľov, ako v prevažnej väčšine vidieckych sídiel, i v obci Pozba, sa naďalej prejavuje úbytok obyvateľov, ktorý v roku 2019 dosiahol -6,80 ‰.

Vývoj natality od roku 2009 mal kolísavý trend. Priemerne sa v období rokov 2009 až 2019 každoročne narodili 3 deti. Najväčší počet detí (6) sa narodil v roku 2010 (tab. 5, graf 3).

Naopak v rokoch 2013, 2014 a 2015 sa v obci narodilo len po 1 dieťati. Hrubá miera živorodenosti sa pohybovala v rozpätí 11,52 ‰ (r. 2010) po 2,07 ‰ (r. 2013). V roku 2019 sa v obci narodili 3 deti, tzn. hrubú mieru živorodenosti v hodnote 6,76 ‰.

V porovnaní so Združením obcí Termál, okresom Nové Zámky, NSK ale i Slovenskom v prepočte na 1000 obyvateľov sa v Pozbe narodilo menej detí. Nízka natalita (pôrodnosť) je odrazom štruktúry populácie obce a zároveň odráža i súčasné trendy demografického správania sa mladého obyvateľstva, ktoré posúva pôrodnosť do vyšších vekových kategórií a v rodinách je plánovaný nižší počet detí (1 až 2).

Tab. 5 - Vývoj živonarodených detí v obci Pozba v období rokov 2009 - 2019

Územie	m. j.	Rok										
		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Pozba	abs.	4	6	3	3	1	1	1	3	4	3	3
	‰	7,68	11,52	5,9	6,06	2,07	2,13	2,18	6,62	8,86	6,71	6,76
ZO Termál	abs.	110	132	105	108	92	110	104	119	113	105	108
	‰	8,59	9,00	7,30	6,99	6,64	7,74	7,03	8,82	8,01	8,21	7,93
okres NZ	‰	9,32	8,90	9,05	8,07	7,77	8,29	7,86	8,43	8,74	7,73	8,26
NSK	‰	9,62	9,27	9,66	8,71	8,47	8,82	8,60	9,06	9,17	8,88	8,98
SR	‰	11,30	11,12	11,27	10,27	10,13	10,16	10,25	10,60	10,66	10,58	10,46

Zdroj: ŠÚ SR, 2020, *spracované autorkami*

Druhým základným ukazovateľom prirodzenej obmeny obyvateľstva je úmrtnosť (mortalita). V sledovanom období rokov 2009 - 2019 priemerne ročne zomrelo v obci 8 obyvateľov (tab. 6, graf 3), celkovo za toto obdobie zomrelo 86 obyvateľov. Najvyššia úmrtnosť bola v roku 2018, kedy zomrelo 12 obyvateľov. Hrubá miera úmrtnosti v sledovanom období sa pohybuje v rozpätí 26,79 ‰ (r. 2018) po 8,77 ‰ (r. 2016). Úmrtnosť v roku 2019 bola 6 osôb, tzn. 13,61 ‰. V porovnaní s Mikroregiónom Termál (13,41 ‰), okresom Nové Zámky (11,75 ‰), NSK (11,19 ‰) a SR (9,76 ‰) hrubá miera úmrtnosti v Pozbe vykazuje v r. 2019 vyššie hodnoty (tab. 6).

Tab. 6 - Vývoj mortality (zomretých) v obci Pozba v období rokov 2009 - 2019

Územie	m. j.	Rok										
		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Pozba	abs.	9	9	7	7	10	5	11	4	6	12	6
	‰	17,27	17,27	13,78	14,11	20,83	10,55	24,07	8,77	13,25	26,79	13,61
ZO Termál	abs.	219	235	195	203	205	180	180	198	207	195	181
	‰	14,83	17,27	14,88	14,12	14,68	13,00	14,15	16,58	16,31	15,54	13,41
okres NZ	‰	12,19	12,10	11,41	11,92	11,97	11,69	12,28	12,42	12,29	12,26	11,75
NSK	‰	11,19	11,12	10,98	11,17	10,97	11,14	11,45	11,13	11,37	11,43	11,19
SR	‰	9,77	9,84	9,62	9,70	9,63	9,48	9,93	9,64	9,92	9,97	9,76

Zdroj: ŠÚ SR, 2020, *spracované autorkami*

Zvýšená mortalita sa odráža v prirodzenom úbytku obyvateľov obce. Za obdobie rokov 2009 - 2019 prevýšila pôrodnosť o 54 osôb (tab. 7, graf 3).

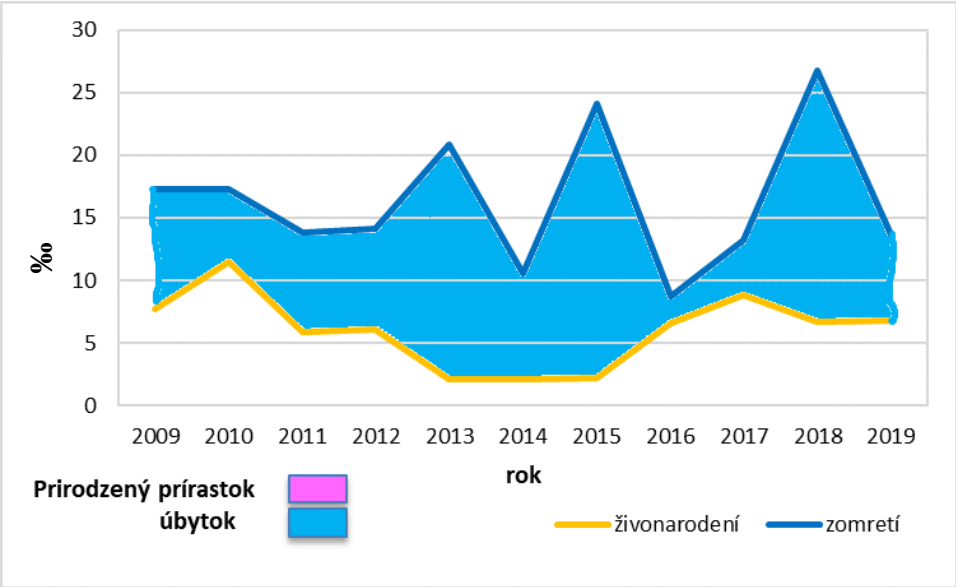
Tab. 7 - Vývoj prirodzeného prírastku (úbytku) obyvateľstva obce Pozba (r. 2009 - 2019)

Územie	m. j.	Rok										
		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Pozba	abs.	-5	-3	-4	-4	-9	-4	-10	-1	-2	-9	-3
	‰	-9,60	-5,76	-7,87	-8,07	-18,75	-8,44	-21,88	-2,19	-4,42	-20,09	-6,80
ZO Termál	abs.	-109	-103	-90	-95	-113	-70	-76	-79	-94	-90	-73
	‰	-6,23	-8,26	-7,56	-7,13	-8,05	-5,24	-7,11	-7,74	-8,29	-7,31	-5,48
okres NZ	‰	-2,87	-3,19	-2,36	-3,84	-4,20	-3,40	-4,41	-3,99	-3,55	-4,52	-3,48
NSK	‰	-1,57	-1,85	-1,32	-2,44	-2,50	-2,33	-2,85	-2,07	-2,20	-2,54	-2,20
SR	‰	1,53	1,28	1,65	0,57	0,51	0,68	0,33	0,96	0,75	0,61	0,70

Zdroj: ŠÚ SR, 2020, *spracované autorkami*

Tento negatívny trend je podmienený nepriaznivejším vekovým zložením populácie, v ktorej má významný podiel obyvateľstvo poreprodukčného veku (44,02 %) a nízkym počtom narodených detí. V prepočte na 1000 obyvateľov obce dosahuje hrubá miera prirodzeného pohybu (tab. 7) úbytok v rozpätí -21,88 ‰ (r. 2015) po -5,76 ‰ (r. 2010). V tomto ukazovateli má obec v roku 2019 negatívnejší vývoj ako má Združenie obcí Termál (-5,48 ‰), okres Nové Zámky (-3,48 ‰), NSK (-2,20 ‰) a SR (0,70 ‰).

Graf 3 - Vývoj prirodzeného pohybu obyvateľov obce Pozba v období rokov 2009 - 2019

Zdroj: ŠÚ SR, 2020, *spracované autorkami*

Druhým typom pohybu, ktorý sa pozitívne, resp. negatívne podpisuje na raste počtu obyvateľov obce, je migračný pohyb (tab. 8, graf 4), ktorý sa viaže na zmenu trvalého bydliska.

Počet obyvateľov rastie imigráciou – prisťahovanými do obce. Za obdobie rokov 2009 - 2019 sa do obce prisťahovalo 47 obyvateľov. Najviac ich bolo v roku 2019 v počte 10 osôb (22,68 ‰). V rokoch 2009 a 2010 sa prisťahovalo 6 a 8 osôb (graf 4), od roku 2011 je počet prisťahovaných pomerne nízky v počte 1 až 2 osoby, v roku 2014 sa neprisťahoval žiaden obyvateľ. V ďalších rokoch je počet prisťahovaných od 3 po 10 osôb. V porovnaní s priemernými hodnotami Mikroregiónu Termál (16,95 ‰), okresu Nové Zámky (6,84 ‰), NSK (4,67 ‰) a Slovenska (1,29 ‰) obec v prepočte na 1000 obyvateľov dosahuje výrazne vyššie hodnoty (tab. 8).

Tab. 8 - Vývoj prisťahovaných do obce Pozba v období rokov 2009 - 2019

Územie	m. j.	Rok										
		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Pozba	abs.	6	8	1	2	1	0	3	5	3	8	10
	‰	11,52	15,36	1,97	4,03	2,08	0,00	6,57	10,97	6,62	17,86	22,68
ZO Termál	abs.	226	256	209	174	194	201	171	215	235	256	212
	‰	15,79	19,04	16,95	12,74	13,46	14,21	11,33	18,98	18,34	19,27	16,95
okres NZ	‰	6,75	6,33	6,60	6,28	6,29	6,94	7,01	7,11	7,48	7,64	6,84
NSK	‰	4,72	4,77	4,64	4,97	4,59	4,78	4,57	5,05	4,71	5,16	4,67
SR	‰	1,17	0,97	0,90	1,00	0,95	0,99	1,29	1,42	1,32	1,33	1,29

Zdroj: ŠÚ SR, 2020, *spracované autorkami*

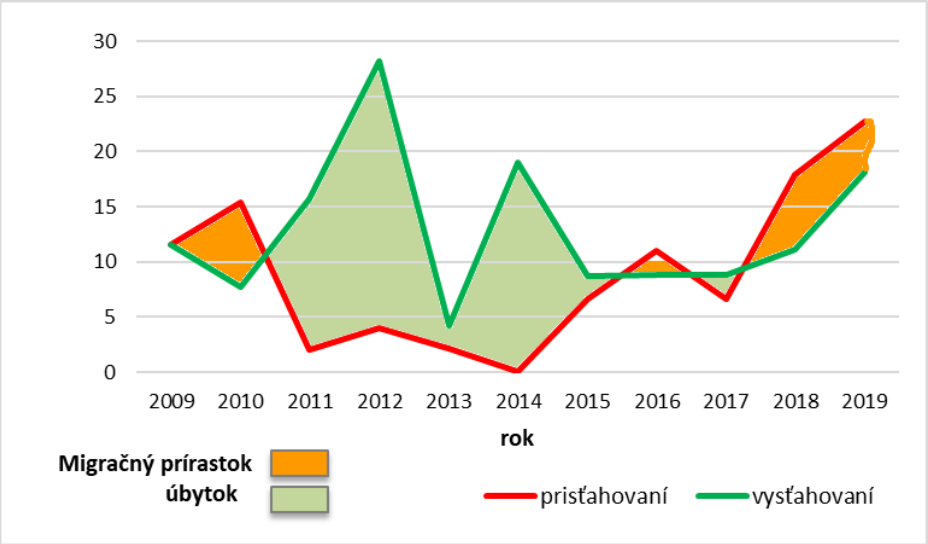
Kým imigráciou počet obyvateľov rastie, emigráciou počet obyvateľov v obci klesá. Za obdobie rokov 2009 - 2019 sa počet obyvateľov vysťahovaním z obce znížil o 68 osôb. Vývoj odlivu obyvateľov bol kolísavý, pohyboval sa v rozpätí od 2 (r. 2013) po 14 osôb (r. 2012). V roku 2019 sa z obce vysťahovalo 8 osôb. V prepočte na 1000 obyvateľov populácie, populácia obce má negatívnejšie priemerné hodnoty (tab. 9, graf 4) ako okres Nové Zámky (9,51 ‰), NSK (5,97 ‰) a SR (0,62 ‰) ale pozitívnejšie ako má Združenie obcí Termál (20,67 ‰).

Tab. 9 - Vývoj vysťahovaných z obce Pozba v období rokov 2009 - 2019

Územie	m. j.	Rok										
		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Pozba	abs.	6	4	8	14	2	9	4	4	4	5	8
	‰	11,52	7,68	15,75	28,23	4,17	18,99	8,75	8,77	8,83	11,16	18,14
ZO Termál	abs.	157	199	190	179	197	246	239	203	270	199	264
	‰	10,92	16,52	14,35	12,57	14,84	17,94	17,42	16,45	20,13	13,91	20,67
okres NZ	‰	5,92	6,29	6,43	6,45	6,79	8,08	7,83	7,79	9,21	8,41	9,51
NSK	‰	4,17	4,22	4,40	4,21	4,61	4,99	5,23	5,55	5,58	5,60	5,97
SR	‰	0,37	0,35	0,35	0,37	0,51	0,67	0,71	0,70	0,64	0,61	0,62

Zdroj: ŠÚ SR, 2020, *spracované autorkami*

Graf 4 - Vývoj migračného pohybu obyvateľov v obci Pozba v období rokov 2009 - 2019

Zdroj: ŠÚ SR, 2020, *spracované autorkami*

Výsledným pohybom imigrácie a emigrácie je migračné saldo, ktoré za dané obdobie dosiahlo záporné hodnoty, z obce sa odsťahovalo o 21 osôb viac ako sa prisťahovalo. V roku 2019 malo migračné saldo kladnú hodnotu, kedy sa do obce prisťahovalo 10 obyvateľov a vysťahovalo sa 8 osôb (tab. 10 a graf 4). Pozitívne migračné saldo bolo v rokoch 2010, 2016, 2018 ako i v roku 2019.

V porovnaní so Združením obci Termál (-3,72 ‰), okresom Nové Zámky (-2,67 ‰), NSK (-1,31 ‰) a SR (0,67 ‰) obec dosahuje pozitívnejšie hodnoty v prepočte na 1000 obyvateľov (4,54 ‰) v r. 2019.

Tab. 10 - Vývoj migračného prírastku (úbytku) obce Pozba v období rokov 2009 - 2019

Územie	m. j.	Rok										
		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Pozba	abs.	0	4	-7	-12	-1	-9	-1	1	-1	3	2
	‰	0,00	7,68	-13,78	-24,19	-2,08	-18,99	-2,19	2,19	-2,21	6,70	4,54
ZO Termál	abs.	69	57	19	-5	-3	-45	-68	12	-35	57	-52
	‰	4,87	2,52	2,60	0,17	-1,39	-3,73	-6,08	2,53	-1,79	5,36	-3,72
okres NZ	‰	0,83	0,03	0,17	-0,17	-0,50	-1,14	-0,83	-0,69	-1,73	-0,77	-2,67
NSK	‰	0,56	0,56	0,23	0,75	-0,03	-0,21	-0,66	-0,49	-0,87	-0,44	-1,31
SR	‰	0,81	0,62	0,55	0,63	0,44	0,32	0,58	0,72	0,68	0,73	0,67

Zdroj: ŠÚ SR, 2020, *spracované autorkami*

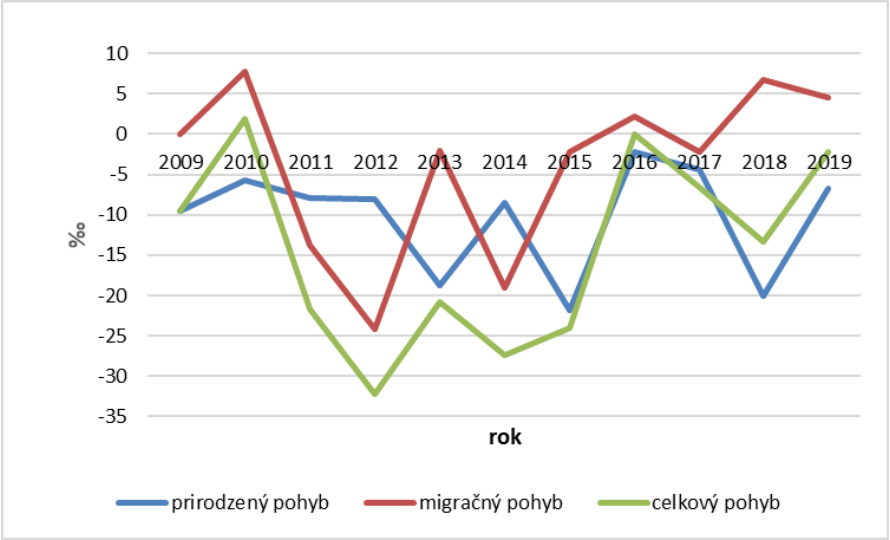
Na základe prirodzenej a migračnej mobility možno stanoviť celkový pohyb obyvateľstva, ktorý poukazuje na celkový úbytok obyvateľov. Za obdobie rokov 2009 - 2019 sa stav obyvateľov znížil o 75 osôb (tab. 11, graf 5). Najvyššie hodnoty boli sledované v roku 2012, kedy úbytok osôb predstavoval -32,26 ‰ (16 osôb). Celkový prírastok bol zaznamenaný v obci iba v roku 2010, kedy predstavoval 1 osobu, tzn. 1,92 ‰. V roku 2019 dosiahol prirodzený pohyb v obci Pozba zápornú hodnotu v podobe -1 osoby, čo znamená úbytok -2,27 ‰. V porovnaní s mikroregiónom, okresom a krajom má obec v r. 2019 pozitívnejší vývoj ale v porovnaní so SR je vývoj negatívnejší.

Tab. 11 - Vývoj celkového prírastku (úbytku) obyvateľov obce Pozba v období r. 2009 - 2019

Územie	m. j.	Rok										
		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Pozba	abs.	-5	1	-11	-16	-10	-13	-11	0	-3	-6	-1
	‰	-9,60	1,92	-21,65	-32,26	-20,83	-27,43	-24,07	0,00	-6,62	-13,39	-2,27
ZO Termál	abs.	-40	-46	-71	-100	-116	-115	-144	-67	-129	-33	-125
	‰	-1,36	-5,74	-4,96	-6,96	-9,44	-8,96	-13,19	-5,21	-10,08	-1,95	-9,20
okres NZ	‰	-2,04	-3,16	-2,19	-4,01	-4,69	-4,54	-5,24	-4,68	-5,28	-5,29	-6,15
NSK	‰	-1,01	-1,29	-1,08	-1,69	-2,53	-2,54	-3,50	-2,57	-3,07	-2,98	-3,51
SR	‰	2,34	1,91	2,20	1,21	0,95	1,00	0,90	1,67	1,43	1,34	1,37

Zdroj: ŠÚ SR, 2020, *spracované autorkami*

Graf 5 - Vývoj základných ukazovateľov pohybu obyvateľov obce Pozba v r. 2009 - 2019

Zdroj: ŠÚ SR, 2020, *spracované autorkami*

Súčasná veková štruktúra neumožňuje obci Pozba rásť z vnútorných zdrojov, a preto je potrebné vytvárať podmienky pre udržanie mladého obyvateľstva v obci a podmienky pre podporu imigrácie do obce.

Vývoj počtu obyvateľov ovplyvňuje sobášnosť a rozvodovosť. Sobášnosť je v obci pomerne nízka (tab. 12), čo je odrazom nízkeho počtu mladých ľudí a staršej vekovej štruktúry obyvateľov (tab. 14). V obci sa priemerne za rok realizujú 2 sobáše. Maximálny počet sobášov bol v rokoch 2009 (5 sobášov) a 2019 (4 sobáše). Celkove za sledované obdobie bolo v obci 23 sobášov.

Tab. 12 - Vývoj počtu sobášov obyvateľov obce Pozba období rokov 2009 - 2019

Územie	m. j.	Rok										
		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Pozba	abs.	5	2	2	1	2	1	1	3	0	2	4
	‰	9,60	3,84	3,94	2,02	4,17	2,11	2,19	6,58	0,00	4,46	9,07
ZO Termál	abs.	58	53	54	52	54	60	70	69	76	67	60
	‰	4,32	3,91	3,95	4,11	3,45	4,24	5,08	5,25	5,38	4,91	4,48
okres NZ	‰	4,00	3,87	4,07	4,04	4,42	4,72	4,94	4,86	5,48	5,24	4,77
NSK	‰	4,37	4,10	4,23	4,25	4,37	4,62	4,86	5,02	5,42	5,42	5,02
SR	‰	4,87	4,68	4,75	4,81	4,71	4,94	5,31	5,51	5,76	5,73	5,44

Zdroj: ŠÚ SR, 2020, *spracované autorkami*

Vývoj rozvodovosti, i keď nie je vysoká, má negatívny vplyv na rozvoj rodiny. Počet rozvodov v obci sa pohybuje v rozpätí 0 - 2 (tab. 13), čo je pozitívne pri nízkej sobášnosti. Celkovo za sledované obdobie bolo v obci len 7 rozvodov.

Tab. 13 - Vývoj rozvodovosti obyvateľov obce Pozba v období rokov 2009 - 2019

Územie	m. j.	Rok										
		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Pozba	abs.	1	0	0	0	1	2	1	1	0	1	0
	‰	1,92	0,00	0,00	0,00	2,08	4,22	2,19	2,19	0,00	2,23	0,00
ZO Termál	abs.	20	14	29	22	21	26	17	26	22	18	20
	‰	1,38	1,00	1,63	1,38	1,81	2,10	1,14	1,86	1,97	1,11	1,53
okres NZ	‰	2,70	2,39	2,38	2,04	2,28	2,11	1,93	1,84	1,86	1,86	1,86
NSK	‰	2,54	2,31	2,21	2,18	2,23	2,04	1,90	1,95	1,91	1,93	1,88
SR	‰	2,34	2,21	2,06	2,03	2,02	1,94	1,81	1,71	1,77	1,76	1,74

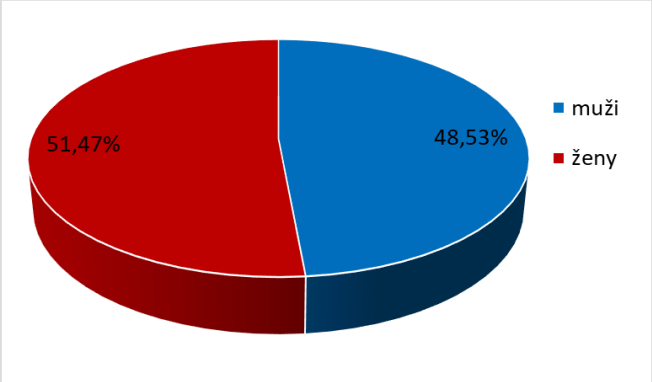
Zdroj: ŠÚ SR, 2020, *spracované autorkami*

1.1.4.3 Štruktúry obyvateľstva

V štruktúre obyvateľstva podľa pohlavia (graf 6, tab. 1) prevládajú ženy, ktoré sa na celkovej populácii obce podieľajú 51,47 % (r. 2019). Významné postavenie majú najmä vo vyšších vekových kategóriách. Muži prevládajú v mladšom veku.

Index maskulinity, udávajúci koľko mužov pripadá na 1000 žien, dosahuje hodnotu 942,98.

Graf 6 - Štruktúra obyvateľstva obce Pozba podľa pohlavia (r. 2019)

Zdroj: ŠÚ SR, 2020, *spracované autorkami*

Významnými znakmi populácie sú štruktúry podľa veku, ktoré môžeme charakterizovať podľa reprodukcie a produktivity.

Veková štruktúra obyvateľstva (tab. 14, graf 7) ako ďalší znak ľudského potenciálu poukazuje na regresívny typ vývoja populácie obce. Je charakteristický vysokým podielom obyvateľstva poreprodukčného veku (50 a viac rokov), ktorý dosahuje až 44,02 % a je 3,8-krát väčší ako podiel predreprodukčného obyvateľstva (0 - 14-roční).

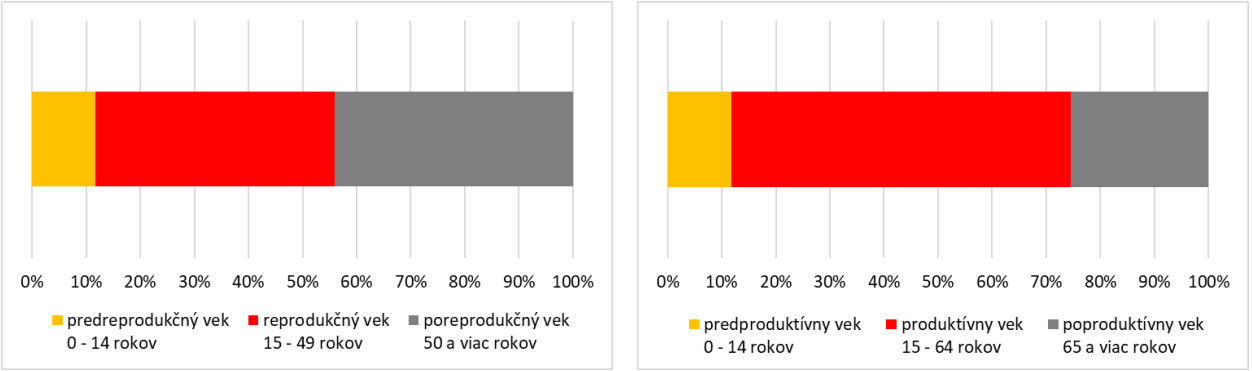
Najsilnejšou zložkou obyvateľstva je obyvateľstvo reprodukčného veku (15 - 49-roční), ktoré netvorí ani polovicu (44,24 %). Táto štruktúra obyvateľstva neumožňuje ani jednoduchú reprodukciu z vlastných zdrojov.

Tab. 14 - Veková štruktúra obyvateľov obce Pozba podľa reprodukcie (r. 2019)

Územie	Predreprodukčný vek (0-14 rokov)		Reprodukčný vek (15-49 rokov)		Poreprodukčný vek (50 a viac rokov)	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Pozba	52	11,74	196	44,24	195	44,02
ZO Termál	1616	12,33	6058	46,22	5432	41,45
okres N. Zámky	17997	12,99	64759	46,73	55821	40,28
NSK	92778	13,76	317861	47,14	263667	39,10
SR	863720	15,83	2624165	48,08	1969988	36,09

Zdroj: ŠÚ SR, 2020, *spracované autorkami*

Graf 7 a 8 - Veková štruktúra obyvateľstva obce Pozba podľa reprodukcie a produktivity (r. 2019)

Zdroj: ŠÚ SR, 2020, *spracované autorkami*

Pri tvorbu pracovných síl dôležitú úlohu zohráva štruktúra podľa produktivity, ktorá poukazuje na staršiu populáciu, v ktorej predproduktívny vek (0-14-roční) je zastúpený len 11,74 %. Obyvateľstvo produktívneho veku tvorí viac ako polovicu populácie (62,75 %). Vysoký podiel na populácii má obyvateľstvo poproduktívneho veku (25,51 %), ktoré v porovnaní s podielom Združenia obcí Termál (20,17 %), ale i okresom Nové Zámky (18,89 %), NSK (18,21 %) a Slovenska (16,58 %) dosahuje negatívnejšie hodnoty (tab. 15, graf 8), čo pre tvorbu pracovných síl nie je pozitívne.

Tab. 15 - Veková štruktúra obyvateľov obce Pozba podľa produktivity (r. 2019)

Územie	**Predproduktívny vek (0-14 rokov)**		**Produktívny vek (15-64 rokov)**		**Poproduktívny vek (65 a viac rokov)**	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Pozba	52	11,74	278	62,75	113	25,51
ZO Termál	1616	12,33	8846	67,50	2644	20,17
okres Nové Zámky	17997	12,99	94402	68,12	26178	18,89
NSK	92778	13,76	458740	68,03	122788	18,21
SR	863720	15,83	3688978	67,59	905175	16,58

Zdroj: ŠÚ SR, 2020, *spracované autorkami*

Demografickú situáciu obyvateľstva charakterizujú i ďalšie vybrané demografické ukazovatele (tab. 16, graf 9).

Index ekonomickej závislosti mladých ľudí, charakterizovaný pomerom predproduktívneho veku k produktívnemu veku, dosahuje hodnotu 18,71 %, ktorá je vyššia ako mikroregionálny (17,93 %) priemer ale nižšia ako okresný (19,06 %), krajský (20,22 %) a celoslovenský priemer (23,41 %).

Za výstižný možno považovať aj index ekonomického zaťaženia, tzn. pomer obyvateľstva predproduktívneho a poproduktívneho veku k obyvateľstvu v produktívnom veku, ktorý má hodnotu 59,35 %, čo je viac ako je priemer mikroregiónu i ostatných porovnávaných úrovní.

Priemerný vek obyvateľstva dosahuje 46,62 rokov, čo je vyššia hodnota ako v Mikroregióne Termál (44,37), okrese Nové Zámky (43,41), NSK (42,77), v SR (41,06).

Proces starnutia populácie charakterizuje aj tzv. index starnutia, vyjadrujúci pomer počtu osôb poproduktívneho veku pripadajúcich na 100 obyvateľov 0-14-ročných. V obci pripadá 217,31 obyvateľov poproduktívneho veku na 100 obyvateľov predproduktívneho veku. Tento údaj je značne vyšší ako mikroregionálny priemer (182,15), čo taktiež poukazuje na staršiu populáciu obce, ktorá je staršia ako populácia okresu, kraja i populácia Slovenska.

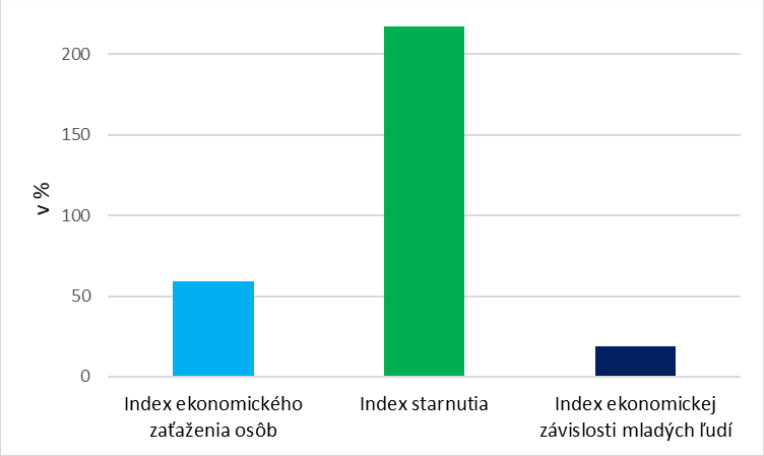
Tab. 16 - Vybrané demografické ukazovatele obce Pozba (r. 2019)

Územie	**Index starnutia** v %	**Index ekonomickej závislosti mladých ľudí** v %	**Index ekonomického zaťaženia** v %	**Priemerný vek** v rokoch
Pozba	217,31	18,71	59,35	46,62
ZO Termál	182,15	17,93	49,40	44,37
okres N. Zámky	145,46	19,06	46,79	43,41
NSK	132,35	20,22	46,99	42,77
SR	104,80	23,41	47,95	41,06

Zdroj: ŠÚ SR, 2020, *spracované autorkami*

Veková štruktúra obyvateľstva a štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia ovplyvňuje nielen procesy jeho reprodukcie, ale súčasne určuje aj potenciál pracovných síl. Nízky podiel obyvateľstva v predproduktívnom veku sa môže prejaviť v nízkej reprodukcii obyvateľstva ako i v znížení základne pracovnej sily, čo spôsobuje i jej regresívny vývoj. Na zlepšenie populačnej štruktúry obyvateľstva, ktorá je výsledkom dlhodobých procesov, je potrebné zabezpečiť rozvoj obce, zvýšiť kvalitu prostredia obce v čo najširšom význame slova, aby sa obec stala atraktívnou pre mladé obyvateľstvo a naštartovala imigráciu mladých do obce.

Graf 9 - Vybrané demografické ukazovatele obce Pozba (r. 2019)

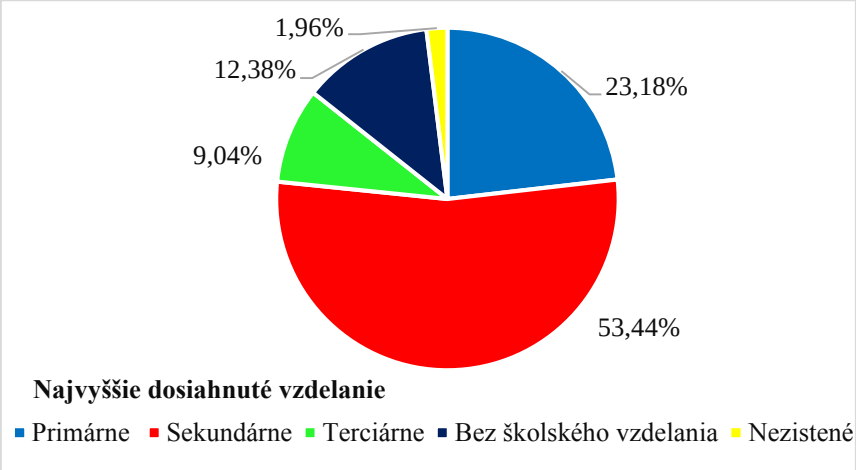

Zdroj: ŠÚ SR, 2020, *spracované autorkami*

Rozvoj obce a využitie pracovných síl do značnej miery ovplyvňuje štruktúra obyvateľstva podľa vzdelania (graf 10, tab. 17).

Viac ako polovica obyvateľov obce (53,44 %) dosiahla ako najvyššie vzdelanie sekundárne, v ktorom dominuje úplné stredné učňovské s maturitou (18,66 %) a učňovské bez maturity (16,31 %). Primárne vzdelanie má ukončených 23,18 % obyvateľov. Podiel terciárneho vzdelania na populácii obce je 9,04 % a je zamerané najmä na spoločenské vedy, náuky a služby. Vzdelanostnú štruktúru dopĺňa obyvateľstvo bez vzdelania, ku ktorému patria najmä deti (12,38 %) a obyvateľstvo, u ktorého vzdelanie nebolo zistené (1,96 %).

Graf 10 - Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva obce Pozba (r. 2011)

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2011, *spracované autorkami*

Tab. 17 - Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva obce Pozba (r. 2011)

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie		Pohlavie		Spolu	
		muži	ženy	abs.	%
Primárne		37	81	118	23,18
Základné		37	81	118	23,18
Sekundárne		**150**	**122**	**272**	**53,44**
Učňovské (bez maturity)		48	35	83	16,31
Stredné odborné (bez maturity)		36	18	54	10,61
Úplné stredné učňovské (s maturitou)		8	7	15	2,95
Úplné stredné odborné (s maturitou)		50	45	95	18,66
Úplné stredné všeobecné		8	11	19	3,73
Vyššie odborné vzdelanie		0	6	6	1,18
Terciárne		**20**	**26**	**46**	**9,04**
Vysokoškolské bakalárske		5	6	11	2,16
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské		14	19	33	6,48
Vysokoškolské doktorandské		1	1	2	0,39
Vysokoškolské spolu		20	26	46	9,04
Študijný odbor	prírodné vedy	0	1	1	0,20
	technické vedy a náuky I (baníctvo, hutníctvo, strojárstvo, informatika a VT, elektrotechnika, technická chémia, potravinárstvo)	5	4	9	1,77
	technické vedy a náuky II (textilná výroba, spracovanie kože, dreva, plastov, výroba hud. nástrojov, architektúra, stavebníctvo, doprava, pošty, telekomunikácie, automatizácia, špecializované odbory)	2	0	2	0,39
	poľnohospodársko-lesnícke a veterinárne vedy a náuky	1	2	3	0,59
	zdravotníctvo	1	3	4	0,79
	spoločenské vedy, náuky a služby I (filozofovia, ekonómia, polit. a právnické vedy, ekonomika a manažment, obchod a služby, SŠ - OA, HA, praktická škola, učebné odbory)	6	8	14	2,75
	spoločenské vedy, náuky a služby II (historické, filologické, pedagogické a psychologické vedy, publicistika a informácie, telovýchova, učiteľstvo, SŠ - gymnáziá)	4	6	10	1,96
	nezistený	1	2	3	0,59
Bez školského vzdelania		**37**	**26**	**63**	**12,38**
Nezistené		**5**	**5**	**10**	**1,96**
Súhrn		**249**	**260**	**509**	**100,00**

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2011

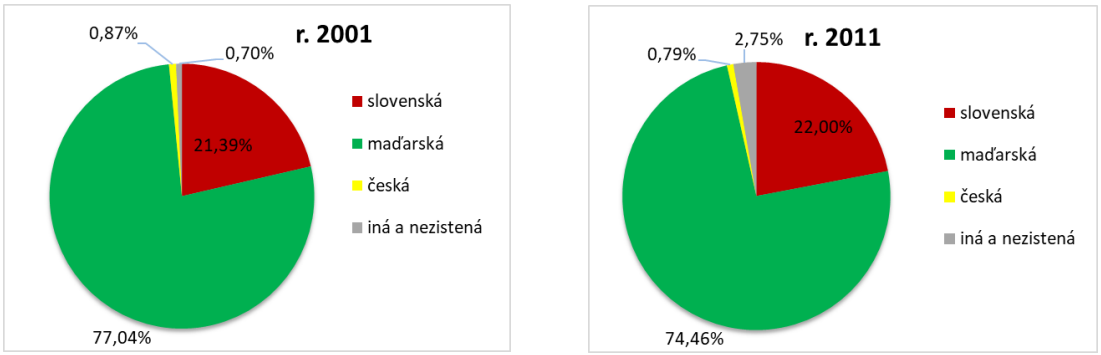
Obec Pozba patrí k národnostne zmiešaným obciam Slovenska. Národnostná štruktúra obce sa mení len minimálne. Takmer z troch štvrtín (74,46 %) dominuje maďarská národnosť v národnostnej štruktúre obyvateľstva. Na slovenskú národnosť pripadá 22,00 %. K národnostným minoritám patrí česká národnosť, ktorá s ostatnými a nezistenými národnosťami tvorí 3,54 % (tab. 18, graf 11 a 12).

Tab. 18 - Národnostná štruktúra obyvateľstva obce Pozba (r. 2001 a 2011)

Rok	Národnosť									
	slovenská		maďarská		česká		rómska		iná a nezistená	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
2001	123	21,39	443	77,04	5	0,87	-	-	4	0,7
2011	112	22,00	379	74,46	4	0,79	-	-	14	2,75

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2001, 2011

Graf 11 a 12 - Národnostná štruktúra obce Pozba (r. 2001 a 2011)

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2001, 2011, *spracované autorkami*

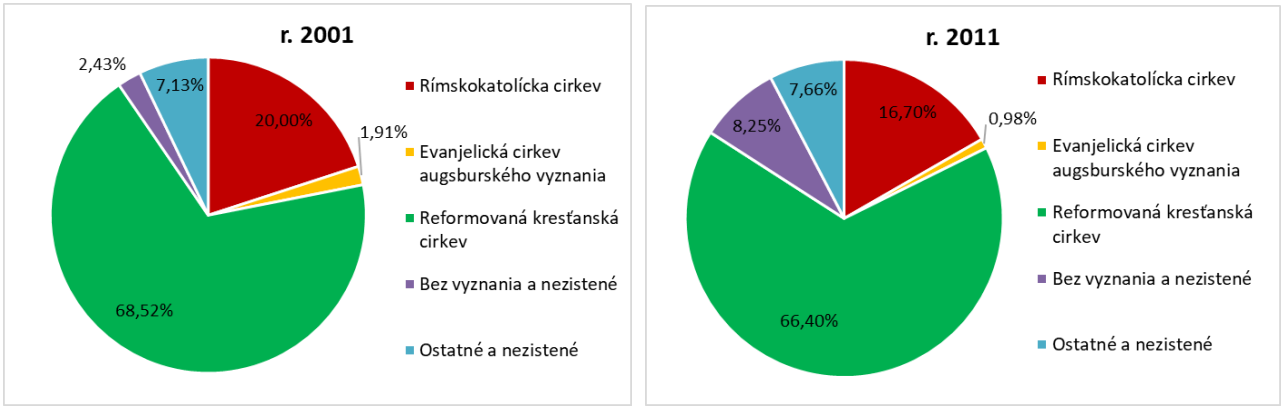
Národnostná štruktúra ovplyvňuje náboženskú štruktúru. V obci dominuje reformovaná kresťanská cirkev, ku ktorej sa hlási 66,40 % obyvateľov. Na druhom mieste je rímskokatolícka cirkev s 16,70 %. Náboženskú štruktúru obce dopĺňa evanjelická cirkev augsburského vyznania s 0,98 %. K ostatným vierovyznaniam sa hlási 7,66 % obyvateľov. Kým v roku 2001 bolo bez vyznania len 2,43 % obyvateľov, v roku 2011 počet obyvateľov bez vyznania vzrástol 3,39-krát (tab. 19, graf 13 a 14).

Tab. 19 - Religiózna štruktúra obyvateľstva obce Pozba (r. 2001 a 2011)

Rok	Vierovyznanie									
	Rímskokatolícka cirkev		Evanjelická cirkev augsburského vyznania		Reformovaná kresťanská cirkev		Bez vyznania		Ostatné a nezistené	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
2001	115	20,0	11	1,91	394	68,52	14	2,44	41	7,13
2011	85	16,70	5	0,98	338	66,40	42	8,25	39	7,77

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2001, 2011

Graf 13 a 14 - Religiózna štruktúra obyvateľstva obce Pozba (r. 2001 a 2011)

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2001, 2011, *spracované autorkami*

1.1.5 EKONOMICKÁ ZÁKLADŇA

1.1.5.1 Štruktúra využitia pôdneho fondu

Základným prírodným zdrojom obce je jej pôda. Pôdny fond je využívaný hlavne pre poľnohospodárske účely (tab. 20, graf 15). V poľnohospodárskom pôdnom fonde dominuje orná pôda, ktorá z celkovej poľnohospodárskej pôdy (725,05 ha) zaberá 660,44 ha. Stupeň zornenia dosahuje 91,09 %. Štruktúru využitia poľnohospodárskej pôdy dopĺňajú a krajinu spestrujú vinice (39,25 ha) a záhrady (17,22 ha). Trávnaté porasty zaberajú len 8,14 % z poľnohospodárskej pôdy.

Nepoľnohospodárska pôda zaberá 215,94 ha, z toho na lesnú plochu pripadá 66,59 ha (7,08 %). Okrem toho sa v sledovanom území nachádza aj 6,17 ha vodných plôch (0,66 %). Zastavaná plocha zaberá 46,79 ha (4,97 %). Ostatné plochy tvoria 96,39 ha (10,24 %).

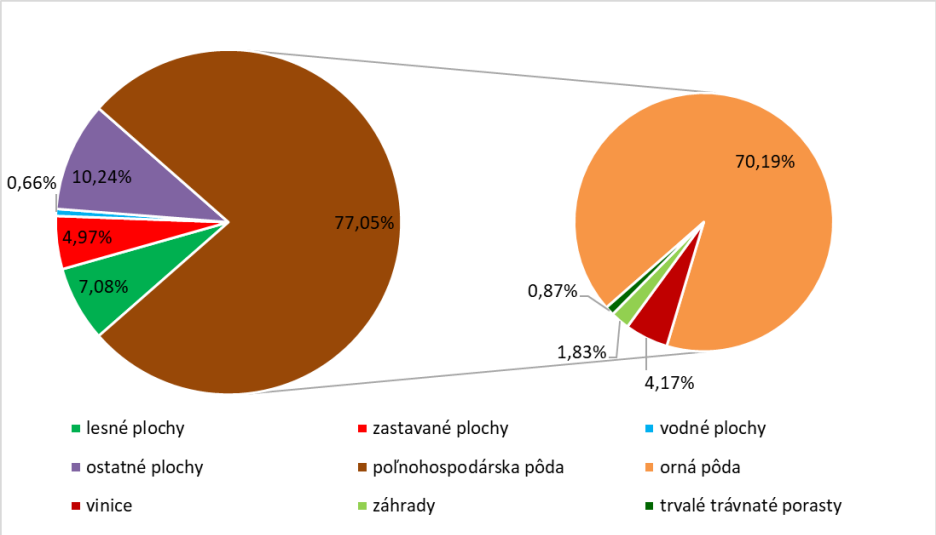
V porovnaní s rokom 2003 nastali v roku 2019 zmeny vo využití pôdy, čo sa najviac prejavilo v znížení plochy ornej pôdy o 85,91 ha a v poklese rozlohy viníc o 13,97 ha. Mierne narástli lesné plochy, ktorých rozloha sa zvýšila o 10,05 ha.

Tab. 20 - Štruktúra pôdneho fondu obce Pozba (r. 2003, 2014 a 2019)

Formy využitia pôdneho fondu	Rozloha (v ha)		
	r. 2003	r. 2014	r. 2019
lesné plochy	56,54	66,59	66,59
poľnohospodárska pôda	810,96	725,10	725,05
z toho:			
- orná pôda	578,93	661,42	660,44
- vinice	53,22	39,25	39,25
- záhrady	24,10	17,24	17,22
- ovocné sady	-	-	-
- trvalé trávnaté porasty	5,70	7,19	8,14
zastavané plochy	57,45	46,66	46,79
vodné plochy	6,77	6,17	6,17
ostatné plochy	96,26	96,47	96,39
Spolu	**940,98**	**940,98**	**940,98**

Zdroj: ŠÚ SR, 2004, 2015, 2020, *spracované autorkami*

Graf 15 - Využitie pôdneho fondu obce Pozba (r. 2019)

Zdroj: ŠÚ SR, 2020, *spracované autorkami*

1.1.5.2 Trh práce

Poznanie situácie na trhu práce patrí k základným faktorom rozvoja územia. Podľa sčítania obyvateľov, domov a bytov v r. 2001 podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva (EAO) na populácii obce v produktívnom veku dosahoval 82,44 % (277 osôb). Do roku 2011 sa podiel EAO znížil o 14,2 % bodu, tzn. na 241 osôb. Podiel mužov dosiahol 77,40 % a podiel žien je nižší a dosiahol 58,90 %. Obec Pozba, tak ako iné vidiecke obce Slovenska, nemá možnosti poskytnúť obyvateľstvu dostatok pracovných príležitostí. Viac ako 82,57 % EAO odchádza za pracovnou príležitosťou (tab. 21).

Tab. 21 - Základné ukazovatele EAO obce Pozba (r. 2001 a 2011)

Rok	EAO (počet osôb)	EAO/100 obyv.	odchádzka do zamestnania (počet osôb)	odchádzka/100 EAO
2001	277	44,7	128	46,21
2011	241	47,34	199	82,57

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2001, 2011

V štruktúre EAO podľa spoločenskej skupiny (tab. 22) majú dominantné postavenie zamestnanci, ktorých podiel na EAO dosiahol 68,46 %. Popri zamestnancoch stále významnejšie miesto nadobúdajú podnikatelia, ktorí sa môžu podieľať na tvorbe pracovných miest. Podľa výsledkov sčítania obyvateľov, domov a bytov v r. 2011 bývalo v obci 42 podnikateľov. Štruktúru dopĺňajú vyrovnaným podielom členovia družstiev a vypomáhajúci členovia domácim podnikom (0,41 %).

Tab. 22 - EAO podľa spoločenskej skupiny obce Pozba (r. 2011)

Územie	Postavenie v zamestnaní										
	zamestnanci		podnikatelia			členovia družstiev		vypomáhajúci nepl. členovia domácností a pod.		ostatní a nezistení spolu	
	abs.	%	so zamestnancami	bez zamestnancov	spolu v %	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Pozba	165	68,46	3	39	17,42	1	0,41	1	0,41	32	13,28
ZO Termál	4 613	71,71	131	558	10,71	49	0,76	11	0	1071	16,64

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2011

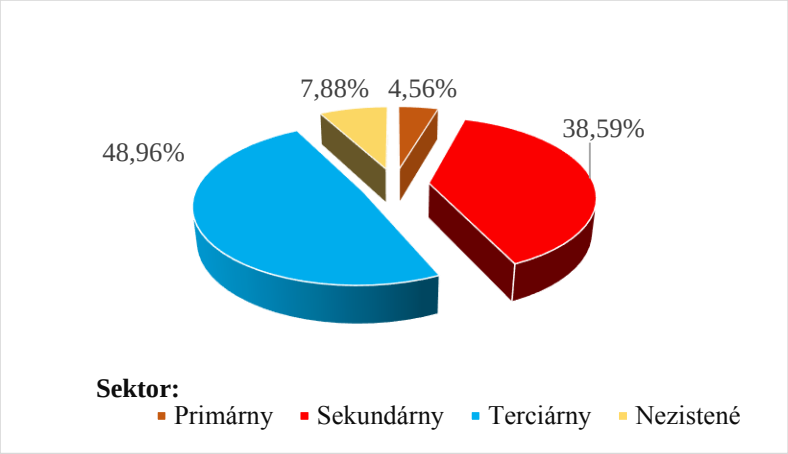
Ako vidieť z tab. 23 a grafu 16, v sekundárnom a terciárnom sektore hospodárstva zaznamenávame nárast zamestnanosti EAO v porovnaní s rokom 2001 Zamestnanosť v terciárnom sektore vzrástla o 12,4 percentuálneho bodu, z 36,56 % na 48,96 %. Nárast v sekundárnom sektore bol nižší z 36,12 % na 38,59 %, tzn. o 1,07 %. Primárny sektor naopak zaznamenal pokles z 7,92 % na 4,56 % v zamestnanosti. Podiel EAO bez udania, ktorý dosahoval 17,18 %, sa oproti roku 2001 znížil na 7,88 %.

Tab. 23 - EAO obce Pozba podľa sektorov hospodárstva (r. 2001 a 2011)

Rok	Primárny sektor	Sekundárny sektor	Terciárny sektor	EAO bez udania	Spolu
2001	18	82	88	39	227
2011	11	93	118	19	241

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2001, 2011

Graf 16 - EAO obce Pozba podľa sektorov hospodárstva (r. 2011)

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2011, *spracované autorkami*

V štruktúre zamestnanosti podľa odvetví hospodárstva (tab. 24) najviac zamestnaných zo sekundárneho sektora pracuje v odvetví stavebníctva, v špecializovaných stavebných prácach, kde pracuje 17 obyvateľov, tzn. 7,05 % z EAO obce. Významný podiel dosahujú odvetvia priemyslu ako výroba odevov (4,15%) a výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení (4,98 %). V poľnohospodárstve pracuje 4,15 % EAO. Z nevýrobných odvetví sú v popredí verejná správa a obrana (9,13 %) a vzdelávanie (6,64 %).V maloobchode a vo veľkoobchode pracuje 7,44 % EAO. Zastúpenie ostatných odvetví na zamestnanosti obyvateľov dokumentuje tab. 24. Ekonomicky aktívne obyvateľstvo odchádza za pracovnými príležitosťami mimo obec. V roku 2011 našlo pracovnú príležitosť mimo obce 199 osôb, tzn. 82,57 %. Odchádzka smerovala hlavne do okolitých miest Vráble, Šurany, Nové Zámky.

Tab. 24 - EAO obce Pozba podľa odvetví hospodárstva (r. 2011)

Odvetvie ekonomickej činnosti	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	z toho dochádza do zamestnania
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	8	2	10	7
Lesníctvo a ťažba dreva	1	0	1	1
Výroba potravín	1	2	3	2
Výroba nápojov	0	1	1	0
Výroba textilu	1	2	3	1
Výroba odevov	2	8	10	8
Výroba kože a kožených výrobkov	0	1	1	0
Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	1	1	2	1
Výroba papiera a papierových výrobkov	0	1	1	0
Tlač a reprodukcia záznamových médií	2	0	2	1
Výroba koksu a rafinovaných ropných produktov	0	1	1	0
Výroba výrobkov z gumy a plastu	2	6	8	7
Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	2	1	3	3
Výroba a spracovanie kovov	1	0	1	0
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	11	1	12	11
Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	0	2	2	2
Výroba elektrických zariadení	2	1	3	2

Odvetvie ekonomickej činnosti	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	z toho dochádza do zamestnania
Výroba strojov a zariadení i. n.	2	0	2	2
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	1	1	2	2
Výroba nábytku	1	0	1	1
Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	3	1	4	4
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	1	2	3	2
Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov; recyklácia materiálov	2	0	2	2
Výstavba budov	5	1	6	4
Inžinierske stavby	3	0	3	2
Špecializované stavebné práce	17	0	17	17
Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	8	1	9	6
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	3	6	9	8
Pozemná doprava a doprava potrubím	4	1	5	5
Letecká doprava	1	0	1	1
Skladové a pomocné činnosti v doprave	5	1	6	6
Poštové služby a služby kuriérov	1	1	2	2
Ubytovanie	0	3	3	2
Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	4	6	10	10
Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby	2	0	2	1
Finančné služby, okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	1	0	1	1
Činnosti v oblasti nehnuteľností	0	1	1	0
Právne a účtovnícke činnosti	2	0	2	2
Architektonické a inžinierske činnosti; technické testovanie a analýzy	1	0	1	1
Ostatné odborné, vedecké a technické činnosti	1	0	1	1
Sprostredkovanie práce	1	0	1	1
Činnosti cestovných agentúr, rezervačné služby cestovných kancelárií a súvisiace činnosti	1	1	2	2
Bezpečnostné a pátracie služby	0	1	1	0
Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinnou úpravou	1	1	2	2
Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	0	1	1	1
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	10	12	22	18
Vzdelávanie	3	13	16	15
Zdravotníctvo	1	3	4	3
Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	2	5	7	7
Sociálna práca bez ubytovania	0	2	2	2
Tvorivé, umelecké a zábavné činnosti	1	0	1	1
Činnosti knižníc, archívov, múzeí a ostatných kultúrnych zariadení	1	0	1	1
Športové, zábavné a rekreačné činnosti	0	3	3	3
Činnosti členských organizácií	2	0	2	0
Nezistené	12	7	19	15
Spolu	137	104	241	199

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2011

I keď dominantná časť obyvateľov odchádza za prácou mimo obec bydliska, v obci podniká viacero podnikateľských subjektov, prevažne na základe živnostenského oprávnenia

(listu). Svojou aktivitou vytvárajú vhodné podmienky pre zamestnanosť a rozvoj obce (tab. 25).

Podnikateľské aktivity sa orientujú najmä na poľnohospodárstvo, v ktorom má významné postavenie spoločnosť s ručením obmedzeným Agro Gombár, s.r.o. Dvory nad Žitavou, AGRO LEKO s. r. o., Pozba a viacero súkromne hospodáriacich roľníkov.

Významné sú tiež služby v podobe drobných stavebných prác, reštauračné služby a maloobchodný predaj, ktoré zabezpečujú základné životné podmienky obyvateľstvu.

Tab. 25 - Vybrané pracovné príležitosti a podnikateľské subjekty v obci Pozba (r. 2020)

P.č.	Meno podnikateľského subjektu (živnostníka)	Zameranie	Právna forma	Počet zamestnancov
1.	AGRO - LEKO spol. s. r. o., Pozba 234	Poľnohospodárstvo	PO	2
2.	SHR – Zoltán Tóth	Poľnohospodárstvo	FO	2
3.	Agro Gombár, s. r. o. Dvory nad Žitavou	Poľnohospodárstvo	PO	25
4.	Bufet pri železničnej stanici, Tibor Pilárik, Pozba 110	Reštauračné služby	FO	2
5.	Batár Tomáš, Pozba 244	Drobné stavebné práce	FO	1
6.	Pilárik Patrik, Pozba 110	Drobné stavebné práce	FO	1
7.	Tóth Dávid, Pozba 248	Drobné stavebné práce	FO	1
8.	Tóth Roman, Pozba 279	Drobné stavebné práce	FO	1
9.	Tóth Peter, Pozba 279	Drobné stavebné práce	FO	1
10.	Runglík Tomáš, Pozba 173	Drobné stavebné práce	FO	1
11.	Szabó Stolárstvo, Pozba 38	Výroba okien, nábytku	FO	4
12.	Konkoly Peter, Pozba 167	Drobné stavebné práce, elektroinštalačné práce	FO	1
13.	Szemerédy Ladislav, Pozba 222	Drobné stavebné práce	FO	2
14.	COLOR DEKOR s.r.o., Pozba 209	Veľkoobchod a maloobchod	FO	2
15.	CREST GROUP s.r.o., Pozba 132	Viac účelové služby	FO	2
16.	Obecnú úrad, Pozba 162	Verejná správa	PO	3
17.	Poľovnícke združenie, Pozba 321	Občianske združenie	PO	25
18.	FK SOKOL Pozba, Pozba 162	Športový klub	PO	25
19.	Dôchodcovský klub Platan, Pozba	Občianske združenie	PO	25
20.	Pošta, Pozba 114	Poštové služby	PO	2

Zdroj: Obecný úrad v Pozbe, 2020

V štruktúre EAO tvoria významnú zložku nezamestnaní. V roku 2020 (k 31.6.) bolo v obci nezamestnaných 18 osôb, z toho 10 žien (tab. 26).

Počet uchádzačov o zamestnanie dosahuje 7,47 % z EAO obce. Medzi nezamestnanými nie sú evidovaní občania so zdravotným postihnutím, mladiství ani absolventi.

Sledovaná je tiež štruktúra nezamestnaných podľa profesie vykonávanej bezprostredne pred zaradením do evidencie. V obci Pozba prevládajú pomocní a nekvalifikovaní pracovníci (5 osôb). Ďalšie skupiny predstavujú operátori a montéri strojov a zariadení (3 osoby), kvalifikovaní pracovníci a remeselníci (2 osoby) a zákonodarcovia a riadiaci pracovníci (2 osoby).

Tab. 26 - Nezamestnanosť v obci Pozba podľa profesie vykonávanej bezprostredne pred zaradením do evidencie nezamestnanosti (k 31. 6. 2020)

Územie	Nezamestnanosť podľa profesie vykonávanej bezprostredne pred zaradením do evidencie nezamestnanosti													
	spolu	z toho ženy	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	neuvedené	bezprostredne pred evidenciou bez zamestnania
Pozba	18	10	0	2	0	0	1	0	0	2	3	5	0	5
ZO Termál	444	258	0	4	10	23	10	41	3	28	58	65	1	201
okres NZ	4618	2597	1	50	130	220	239	485	21	249	506	587	3	2127

Poznámka: 0 - Príslušníci ozbrojených síl, 1 - Zákonodarcovia, riadiaci pracovníci, 2 - Špecialisti, 3 - Technici a odborní pracovníci, 4 - Administratívni pracovníci, 5 - Pracovníci v službách a obchode, 6 - Kvalifikovaní pracovníci v poľnohospodárstve, lesníctve a rybárstve, 7 - Kvalifikovaní pracovníci a remeselníci, 8 - Operátori a montéri strojov a zariadení, 9 - Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci
Zdroj: ÚPSVAR, 2020, *spracované autorkami*

V štruktúre nezamestnaných podľa vzdelania (tab. 27) prevažujú obyvatelia s vyšším sekundárnym vzdelaním (13 osôb), ktorí sa podieľali na celkovej nezamestnanosti 72,22 %.

Tab. 27 - Nezamestnanosť v obci Pozba podľa vzdelania nezamestnaných (k 31. 6. 2020)

Územie	spolu	Nezamestnanosť podľa vzdelania									
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	neudané
Pozba	18	0	0	3	12	0	0	0	3	0	0
ZO Termál	426	0	1	73	286	12	1	10	42	1	0
okres NZ	4618	0	23	845	3022	143	10	127	429	11	8

Poznámka: 0 - predprimárne vzdelanie, 1 - primárne vzdelanie, 2 - nižšie sekundárne vzdelanie, 3 - vyššie sekundárne vzdelanie, 4 - post sekundárne neterciárne vzdelanie, 5 - terciárne vzdelanie (nie VŠ), 6 - terciárne vzdelanie (VŠ 1. stupeň), 7 - terciárne vzdelanie (VŠ 2. stupeň), 8 - terciárne vzdelanie (VŠ 3. stupeň)
Zdroj: ÚPSVAR, 2020, *spracované autorkami*

V štruktúre nezamestnaných podľa veku (tab. 28) sú významné kategórie obyvateľstva vo veku 25-29-roční (4 osoby) a obyvatelia vo vyššom veku 55-59-roční (3 osoby) ako aj obyvatelia vo veku 50-54-roční (3 osoby).

Tab. 28 - Nezamestnanosť v obci Pozba podľa veku nezamestnaných (k 31. 5. 2020)

Územie	spolu	Nezamestnanosť podľa veku										
		do 20	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60 a viac	neudané
Pozba	18	0	0	4	1	2	3	1	3	3	1	0
ZO Termál	421	4	42	49	44	42	42	45	56	64	33	0
okres NZ	4523	81	482	486	475	540	525	521	521	550	342	0

Zdroj: ÚPSVAR, 2020, *spracované autorkami*

1.1.5.3 Majetok a rozpočet obce

Nezastupiteľnú úlohu v rozvoji obce má samospráva. Na ekonomickom rozvoji obce sa podieľa miestna samospráva okrem riadenia i prostredníctvom využívania jej majetku a disponibilných finančných prostriedkov. Na rozvoj obce môžu prostredníctvom finančných tokov vplývať aj združenia alebo nadácie ako súčasť nevládneho sektoru, ich podiel je však na ekonomickom rozvoji obce minimálny.

Celkový objem finančných prostriedkov, ktorými obec disponovala predstavuje objem 198 878,88 EUR (r. 2019). Z týchto prostriedkov obec zabezpečuje všetky samosprávne úlohy, ktoré obci vyplývajú zo zákona o obecnom zriadení, ďalej nové kompetencie, ako aj rozvojové programy. Vývoj rozpočtu obce zobrazuje tab. 29. Ako vidieť z tabuľky 29, v sledovanom období rokov 2015 - 2019 obec hospodárila v zisku. Najvyšší kladný hospodársky výsledok dosiahla v roku 2016 v hodnote 59 463 EUR. Hospodársky výsledok v roku 2019 dosiahol 9 881,68 EUR.

Tab. 29 - Vývoj rozpočtu obce Pozba v EUR v období rokov 2015 - 2019

Rozpočet	**Rok**				
	2015	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
príjmy	357 227,21	232 683,48	221 157,29	172 057,17	198 878,88
výdavky	320 948,98	173 220,48	197 908,10	162 836,68	188 997,20
hospodársky výsledok	36 278,23	59 463,00	23 249,19	9 220,49	9 881,68

Zdroj: Obecný úrad Pozba, 2020

Príjmy obce v roku 2019 dosiahli objem 198 878,88 EUR, čím v prepočte na 1 obyvateľa disponuje obec sumou 448,94 EUR. V štruktúre príjmov najviac financií získala obec z výnosov z dane z príjmov fyzických osôb a z ostatných príjmov. Tieto dve skupiny sa podieľajú takmer polovicou na zdrojoch príjmov. Miestne dane a poplatky pokryli 17,85 % príjmov obce. Najnižšie príjmy obec dosahuje zo svojho majetku (tab. 30).

Tab. 30 - Štruktúra rozpočtových príjmov obce Pozba v období rokov 2015 - 2019

Príjmy	**Rok**				
	2015	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
A. Miestne dane a poplatky	36 412,01	37 718,31	37 332,17	37 386,75	35 515,16
B. Výnosy z majetku obce	6 524,82	1 544,49	7 056,24	1 115,37	1 111,38
C. Výnosy z dane príjmu FO	101 891,38	121 124,65	118 590,15	112 501,25	104 142,61
D. Ostatné príjmy	212 399,00	72 296,03	58 178,73	35 312,57	58 109,73
Príjmy spolu	357 227,21	232 683,48	221 157,29	172 057,17	198 878,88

Zdroj: Obecný úrad Pozba, 2020

Výdavky obce možno rozdeliť do dvoch skupín - neinvestičné a investičné výdavky (tab. 31).

Neinvestičné (bežné) výdavky, ktoré v roku 2019 boli v hodnote 148 890 EUR. Dominantná časť neinvestičných (bežných) výdavkov smerovala do miestneho hospodárstva, kde bolo vynaložených 43,27 %. Na činnosti školstva bolo použitých 15,25 % a do vnútornej správy smerovalo 32,98 % výdavkov. Do oblasti kultúry a športu spolu s TV smerovalo 8,48 % výdavkov. Najmenej financií smerovalo do sociálnej oblasti.

Druhou skupinou výdavkov sú investičné výdavky, ktoré obec využila na svoj rozvoj výstavbou napr. turistického odpočívadla, resp. rekonštrukciou napr. autobusových čakární, miestnych komunikácií a chodníkov, na čo využila vlastné zdroje, zdroje zo štátneho rozpočtu, zdroje EÚ a VÚC, čím zlepšila kvalitu života svojich občanov. V roku 2019 investovala obec 40 110 EUR do rozvoja obce.

Tab. 31 - Štruktúra rozpočtových výdavkov obce Pozba v období rokov 2015 - 2019

Výdavky	Rok				
	2015	2016	2017	2018	2019
A. Neinvestičné výdavky	**220 680**	**164 220**	**169 910**	**128 750**	**148 890**
Kultúra	3 440	3 050	3 030	3 630	4080
Šport a TV	4 550	5 700	7 750	8 330	8 550
Sociálna oblasť	1 300	1 750	150	280	30
Miestne hospodárstvo	47 520	58 420	57 880	49 110	64 430
Vnútorná správa	131 970	68 000	79 000	48 500	49 100
Školstvo	31 900	27 300	22 100	18 900	22 700
B. Investičné výdavky	**100 260**	**9 000**	**28 000**	**35 960**	**40 110**
štruktúra podľa oblastí:					
Bezpečnosť	97 000	0	3 500	0	0
Životné prostredie - Oddychová zóna	3263,16	9 000	0	0	0
Rozvoj obce	0	0	28 000	35 960	40 110
Výdavky na revitalizáciu	0	0	0	5 860	0
Výdavky spolu	**320 948,16**	**173 220**	**197 908**	**162 840**	**189 000**

Zdroj: Obecný úrad Pozba, 2020

Počas sledovaného obdobia obec v rámci revitalizácie zmodernizovala oddychovú zónu, dobudovala chodníky, zrekonštruovala miestne komunikácie, vybudovala a zmodernizovala autobusové zastávky, ktoré okrem zdrojov z iniciatívy LEADER Nitrianskeho samosprávneho kraja spolufinancovala i z vlastných zdrojov (tab. 32).

Tab. 32 - Výdavky na revitalizáciu obce Pozba v období rokov 2015 - 2019

Rok	Názov aktivity	Náklady	**štruktúra zdrojov financovania** (v EUR)				
			EÚ	ŠR	VÚC	obec	súkromné
2015	Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia autobusových zastávok	3 263,16			3 100	163,16	
2017	Výstavba parkoviska a priľahlého okrasného parku v centre obce Pozba (pri reformovanom kostole naproti Obecnému úradu v Pozbe)	3 500			3 430	70	
2018	Modernizácia oddychovej zóny v Pozbe	5 860			5 567	293	

Zdroj: Obecný úrad Pozba, 2020, LEADER NSK, 2020

1.1.6 INFRAŠTRUKÚRA

1.1.6.1 Sociálna infraštruktúra

Maloobchodná sieť poskytuje len základné služby. Je tvorená predajňou COOP Jednota SD, Nové Zámky a v jej sortimente sú v ponuke potraviny a rozličný tovar. Pohostinné služby poskytuje zariadenie Bufet pri železničnej stanici.

Zo školských a výchovných zariadení sa v obci Pozba nachádza materská škola so zariadením školského stravovania. V školskom roku 2014/2015 navštevovalo materskú školu 8 detí a ich výučbu zabezpečoval 1 pedagóg (tab. 33). V škol. roku bolo v materskej škole 5 detí a na výchovno-vzdelávacom procese sa podieľali 2 pedagógovia, z toho jeden na polovičný úväzok. Vzdelávanie prebieha v maďarskom i slovenskom jazyku. Deti z materskej školy mohli v predchádzajúcich rokoch pokračovať v školskej dochádzke v miestnej základnej škole, kedy ste v školskom roku 2014/2015 sa výchovno-vzdelávacieho procesu zúčastňovalo 8 žiakov, ktorých výučbu zabezpečoval1 pedagóg. V súčasnosti neposkytuje

obec možnosti vzdelávania deťom v školskom veku a preto musia žiaci odchádzať do základných škôl v susedných obciach.

Tab. 33 - Školské a výchovné zariadenia v obci Pozba v škol. roku 2014/2015 a 2019/2020

Školské zariadenie	Počet žiakov v školskom roku		Vyučovací jazyk
	2014/2015	2019/2020	
Materská škola	8	5	maďarský/slovenský
Základná škola	8	-	maďarský

Zdroj: Obecný úrad v Pozbe, 2020

V obci nie sú občanom k dispozícii žiadne zdravotnícke zariadenia. Obyvatelia tak musia za lekárskou starostlivosťou dochádzať do Bardoňova a Podhájskej.

Pre kultúrnu a záujmovú činnosť slúži kultúrny dom s kapacitou 200 osôb. V kultúrnom dome vyvíjajú svoju činnosť najmä obecné kluby a spolky. Slúži pre spoločenské aktivity napr. zábavy, posedenia so staršími, vystúpenia detí atď. Pre potreby obyvateľov slúži obecná knižnica umiestnená v budove obecného úradu.

Stravovacie zariadenie zastupuje v obci reštauračné zariadenie Pozbanský dvor s kapacitou 80 miest.

Ubytovacie zariadenia v obci zastupuje Vilka Relax s kapacitou 15 lôžok.

Sociálne zariadenia v obci absentujú.

Zo športových zariadení sa v obci nachádza športový areál s futbalovým ihriskom s vybudovanými sociálnymi zariadeniami a šatňami, kde najmä mládež môže účelne využívať svoj voľný čas.

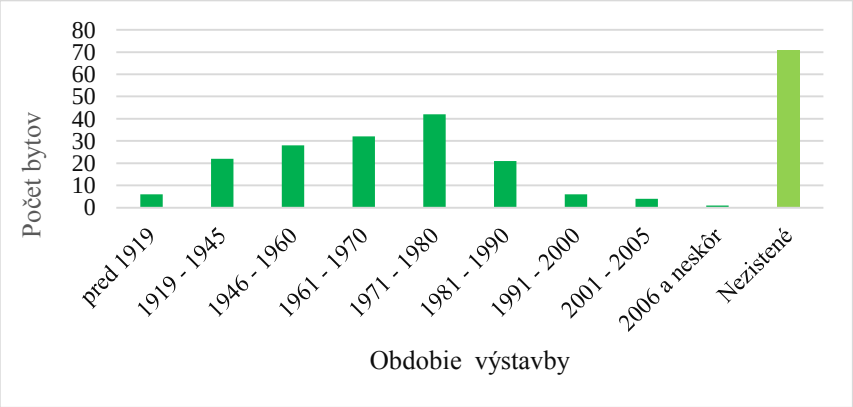
Ku kultúrnym zariadeniam patrí i kostol reformovanej kresťanskej cirkvi. Vybavenosť obce dopĺňa cintorín s domom smútku a 2 kaplnky rímskokatolíckej cirkvi na pútnickom mieste Studnička.

Z administratívnych zariadení je v obci umiestnený obecný úrad, matrika a pošta.

1.1.6.2 Domový a bytový fond

Domový fond je v obci zastúpený 200 domami, z ktorých je 30 neobývaných. Podľa SOBD v roku 2011 sa v obci Pozba nachádza spolu 233 bytov z rôzneho obdobia výstavby. Trvalo obývaných bytov je 172 (graf 17). Z celkového bytového fondu je jedna štvrtina (58 bytov) neobývaná. Štruktúru bytového fondu dopĺňajú 3 byty, u ktorých funkcia využitia nebola zistená.

Graf 17 - Bytový fond obce Pozba podľa obdobia výstavby (r. 2011)

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2011, *spracované autorkami*

Podľa obdobia výstavby sa v obci nachádzajú podľa druhu výstavby byty z pred I. svetovej vojny, ktorých je 6. Výstavba bytov z obdobia pred II. svetovou je zastúpená 22 bytmi. Dominantná časť bytového fondu bola postavená v období po II. svetovej vojne. Najviac bytov bolo postavených do 80. rokov minulého storočia, kedy bola v obci postavená takmer polovica domov a bytov v počte 102 bytov (43,78 %). Od tohto obdobia nastáva pokles vo výstavbe domov a bytov. Nízka výstavba domov a bytov bola po roku 1991 až do súčasnosti. Takmer u jednej tretiny bytov vek výstavby nebol zistený.

Podľa Obecného úradu v Pozbe obec v r. 2020 mala 190 obývaných domov a 45 neobývaných domov.

1.1.6.3 Technická, environmentálna a informačná infraštruktúra

Územie obce je elektrifikované a plynofikované. V r. 2019 využívalo možnosti zásobovania plynom 84,75 % obyvateľov, na vodovod bolo v r. 2019 napojených 97,19 % obyvateľov (tab. 34).

Tab. 34 - Technická, environmentálna a informačná infraštruktúra obce Pozba (r. 2019)

Technická, environmentálna a informačná infraštruktúra	Ukazovateľ
Počet obyvateľov napojených na verejný vodovod	430
Počet obyvateľov napojených na plynovod	400
Počet obyvateľov napojených na kanalizáciu	-
Celková dĺžka kanalizácie (v km)	-
Skládka komunálneho odpadu	nie
Vývoz komunálneho odpadu na skládku	Kolta
Množstvo vyprodukovaného odpadu v tonách (r. 2019)	115
Množstvo vyseparovaného odpadu v tonách (r. 2019)	27,876
Skládka bioodpadu - kompostáreň	nie
Miera separovania v %	30,87
Vývoz separovaného odpadu do zberného dvora v obci	Palárikovo
Miestny rozhlas	áno
Internet	áno
Káblová televízia	nie

Zdroj: Obecný úrad Pozba, 2020

V súčasnom období obec nemá vybudovanú kanalizáciu s príslušnou čističkou odpadových vôd. Odpadové vody sú zachytávané v individuálnych žumpách a septikoch, ktorých tesnosť je neskontrolovateľná a často sú splaškové vody vypúšťané aj do miestnych vodných tokov. Obec je projekčne pre zlepšenie svojho životného prostredia pripravená na odkanalizovanie s napojením na čistiareň odpadových vôd v obci Podhájska.

V oblasti informačnej infraštruktúry má obec vybudovanú telekomunikačnú sieť. Obec je tiež pokrytá signálom mobilných operátorov. Príjem televíznych programov je v obci lokálny, každá domácnosť má vlastnú prijímaciu anténu s vlastnou zosilňovacou súpravou. Obecný rozhlas je v obci vedený po elektrických stĺpoch. Obec má tiež pripojenie na internet.

1.1.6.4 Dopravná infraštruktúra

Obec Pozba leží mimo hlavných dopravných tepien, je napojená na štátnu cestu II/580 Šurany – Kalná nad Hronom, prepájajúcu cestu I/75 Šaľa – Nové Zámky a cestu I/51 Nitra – Levice. Územím obce prechádza tiež železničná trať č. 150 spájajúca Nové Zámky – Zvolen.

Popri miestnych obslužných a zberných komunikáciách nie sú vytvorené podmienky pre bezpečný pohyb chodcov. Preto sa pre zlepšenie situácie uvažuje s dostavbou a rekonštrukciou chodníkov a miestnych ciest.

1.1.7 CESTOVNÝ RUCH

Územie obce má podmienky pre rozvoj cestovného ruchu ako po stránke prírodného tak i kultúrno-historického potenciálu. Blízkosť obce Podhájska s termálnymi vodami umožňuje využiť tento potenciál pre cestovný ruch.

Obec sa vyznačuje bohatou a dlhodobou históriou, ktorú dokumentujú nálezy lengyelskej kultúry z obdobia neolitu, ako i nálezy kanelovanej keramiky z obdobia eneolitu.

Pre účely cestovného ruchu je možné využiť predovšetkým vysoko hodnotné kultúrno-historické pamiatky. Medzi takéto historicky zaujímavé objekty zaraďujeme v obci kostol reformovanej kresťanskej cirkvi z r. 1785.

Religióznym cestovným ruchom je využívané pútnické miesto Svätá studnička, kde sa podľa legendy zjavila Panna Mária. Nachádzajú sa tu dve kaplnky - kaplnka nad prameňom, postavená v r. 1926 z milodarov pútnikov a menšia kaplnka, ktorá bola postavená v r. 1914. Pri kaplnke sa nachádza Lurdská jaskyňa so sochou Lurdskej Panny Márie. Vedľa nej je umiestnená Božia muka osadená na vysokom pilieri. Komplex dopĺňa Kalvária na svahu nad studničkou, ktorá má 15 obrazov zastavení Krížovej cesty.

Hodnotnou a atraktívnou robí obec i tradičná a kvalitná vinárska výroba a rozvinuté poľovníctvo, ktoré by mohli podporiť rozvoj agroturistiky a turistiky v území.

Z prírodného hľadiska je obec svojím vzhľadom a charakterom priamo predurčená pre rozvoj cykloturistiky a turistiky. Cez obec prechádza základná trasa č. 2102 Veľký okruh mikroregiónu Termál, ktorá predstavuje stredne ťažkú trasu typu SPORT a vedie 10 obcami mikroregiónu v celkovej dĺžke 55,7 km a prevýšení 669 m.

1.1.8 KULTÚRNY A SPOLOČENSKÝ ŽIVOT

Život obci je úzko viazaný na kultúrnu, športovú a záujmovú činnosť. V obci sa počas celého roka koná rad zaujímavých podujatí, ktoré pomáhajú stmeľovať komunitu obyvateľov (tab. 35).

Na činnosti obce sa zúčastňujú i viaceré spolky - Poľovnícke združenie Pozba, Klub dôchodcov Platan Pozba a Futbalový klub Sokol Pozba.

Tab. 35 - Kalendárium podujatí v obci Pozba

Mesiac	Podujatie	Organizátor
Január		
Február	Fašiangový ples pre deti	Obec Pozba
Marec	Marec mesiac knihy	Obec Pozba
Apríl	Privítanie jari – veľkonočné trhové dní	Obec Pozba
Máj	Stavanie mája	Obec Pozba
Jún	Deň detí a rodiny	Obec Pozba
Júl	Turnaj futbalových klubov	FK SOKOL Pozba
August	Tradičné obecné slávnosti	Obec Pozba
September	Hody	Obec Pozba
Október	Jesenné tvorivé dielne	Obec Pozba
November		
December	Mikulášska oslava, Vianočné trhy, Silvester v obci	Obec Pozba

Zdroj: Obecný úrad v Pozbe, 2020

Z **významných osobností** obce Pozba možno spomenúť Szentkúti Kiss Károlyho, ktorý bol kalvínskym kazateľom a autorom knihy „Náčrty“ - monografie z minulosti Tekovskej kalvínskej cirkvi.

1.1.9 ENVIRONMENTÁLNE POMERY

Územie obce je z hľadiska kvality životného prostredia relatívne nenarušené. Na území sa nevyskytuje žiaden zdroj znečistenia, ktorý by vážnejšie poškodzoval životné prostredie.

Ovzdušie je znečisťované v minimálnej miere tuhými látkami a plynnými exhalátmi z menších energetických zdrojov ako i z domácich kúrenísk na tuhé palivo. Okrem toho je ďalším, i keď minimálnym zdrojom znečisťovania, aj poľnohospodárska výroba, predovšetkým intenzívnym obrábaním pôdy a pozberovou úpravou produktov. Obec nepatrí do žiadnej vymedzenej oblasti riadenia kvality ovzdušia.

Vodné toky, vodné plochy i podzemné vody sú znečisťované nielen poľnohospodárstvom, ale aj splaškami z domácností v dôsledku absentujúcej kanalizácie. Na základe toho vykazujú podzemné vody 3. stupeň kontaminácie.

Pôda nevykazuje takmer žiadne známky kontaminácie, čím je zaraďovaná medzi relatívne čisté pôdy. Vážnejšie ohrozenie pôdy predstavuje iba vodná erózia postihujúca najmä členitejšie časti územia, pričom silnou eróziou je poznačených 32,43 % územia a stredne silnou eróziou 62,58 % územia. Z hľadiska indexu poľnohospodárskeho potenciálu pôd patria pôdy obce do skupiny s najvyšším potenciálom. Taktiež pri sledovaní bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek patrí viac ako polovica (52,24 %) pôd medzi osobitne chránené pôdy s vysokým produkčným potenciálom.

Poškodenie a ohrozenie bioty súvisí v území najmä s premenou prevažnej väčšiny plochy na poľnohospodárske pozemky alebo na zastavané plochy, v dôsledku čoho sa zmenšilo pôvodné rozšírenie rastlín a živočíchov. Environmentálne významným typom vegetácie sú v území lesné spoločenstvá, ktoré však až v 49,13 % vykazujú mierne poškodenie a v 15,33 % dokonca až silné prípadne veľmi silné poškodenie. Z hľadiska ekologickej stability je len 7,73 % územia zaradeného k stabilným ekologickým priestorom. Stredne stabilný ekologický priestor predstavuje 17,11 % rozlohy obce a 75,15 % je zaradených medzi ekologicky nestabilné priestory. V území sa nenachádza žiadne chránené územie európskeho či štátneho významu. Nachádza sa tu však chránený strom 200-ročný dub cerový (*Quercus cerris*) označený ako Tankošský cer s obvodom 317 cm, výškou 13 m a priemerom koruny 13 m. Za chránený bol vyhlásený v roku 1996 a nachádza sa v miestnej časti Tankoš.

Tuhý komunálny odpad je v obci zbieraný do vlastných nádob a veľkokapacitných kontajnerov. Odvoz odpadu zabezpečuje firma Brantner s.r.o. Nové Zámky na regionálnu skládku TKO Kolta. V obci prebieha podľa potreby aj zber nebezpečného a separovaného odpadu. Obec v roku 2019 vyprodukovala 115 ton odpadu, z ktorého 30,87 % (27,876 ton) bolo separovaných. Separovaný odpad je vyvážaný do zberného dvora v Palárikove.

1.2 VÝSLEDKY ANKETY OBYVATEĽOV A PODNIKATEĽOV

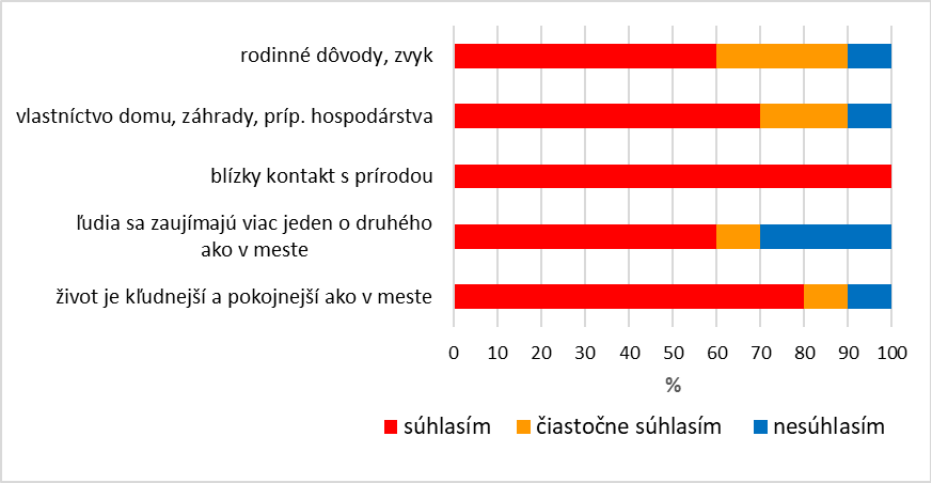
V roku 2020 bol v obci Pozba uskutočnený dotazníkový prieskum s cieľom zistenia **názorov obyvateľstva obce na možnosti jej rozvoja.** Využitá bola metóda dotazníkov, ktoré boli anonymné. Obsahovo boli dotazníky v úvode zamerané na základnú charakteristiku

respondentov. Nasledovala časť venovaná obci ako miestu bývania, riešené boli základné životné potreby obyvateľstva a ich hodnotová orientácia, analyzovaná bola obec ako sociálny priestor a hodnotené boli aj možnosti pracovných príležitostí. Podstatné bolo tiež posúdenie obce z hľadiska cestovného ruchu, riešená bola obec a jej životné prostredie a perspektívy regionálneho rozvoja obce. Záverečná časť dotazníka bola venovaná otázkam samotného mikroregiónu Termál, ktorého je obec súčasťou, jeho aktivitám a perspektívam ďalšieho spoločného rozvoja. Dotazníky obsahovali otázky, v ktorých respondenti vyjadrovali svoje názory a postrehy na súčasný stav v obci ale tiež poukazovali na možnosti ďalšieho rozvoja obce, upozorňovali na problémy v obci, hodnotili, riešili a posudzovali podmienky a perspektívy rozvoja vo vlastnej obci a v mikroregióne.

Do prieskumu sa zapojilo 11 respondentov, čo predstavuje necelé 4 % EAO obce. Medzi respondentmi prevládali ženy (80 %) nad mužmi (20 %). Z hľadiska vekovej štruktúry respondentov boli výraznejšie zastúpené skupiny 31-40-roční (20 %), 41-50-roční (20 %), 51-60-roční (20 %) a 61-70-roční (20 %). Ostatné vekové skupiny boli zastúpené v menšej miere. Vo vzdelanostnej štruktúre boli dominantní respondenti so stredoškolským vzdelaním s maturitou (70 %). V štruktúre respondentov podľa zamestnania dominovali zamestnanci v štátnom sektore (50 %). Z oslovených respondentov býva až 70 % opýtaných v obci viac ako 20 rokov. Viac ako polovica opýtaných (55,6 %) žije v 4-člennej domácnosti a 33,3 % žije v 3-člennej domácnosti. Kvalitu života reprezentuje aj charakter bývania oslovených respondentov, z ktorých polovica býva v starších rodinných domoch. Ďalších 30 % respondentov býva v novom rodinnom dome a 20 % býva v renovovanom rodinnom dome. Z oslovených respondentov 100 % vlastní záhradu alebo záhradku ale len 40 % opýtaných sa zoberá na svojom pozemku chovom úžitkových domácich zvierat.

V súvislosti so zhodnotením aktuálneho stavu **obce ako miesta bývania** boli hodnotené výhody či nevýhody bývania v obci. Všetci opýtaní vidia výhodu bývania v obci v bližšom kontakte s prírodou. Takmer všetci opýtaní (80 %) sa stotožňujú s tvrdením, že im obec umožňuje kľudnejší a pokojnejší život. Výhodu v podobe vlastníctva domu, záhrady či hospodárstva preferuje 70 % respondentov. Až 60 % opýtaných vidí výhodu bývania v obci v rodinných dôvodoch a zvykoch. Výhody bývania v obci vo väčšom záujme ľudí o seba oproti mestu vníma 60 % respondentov (graf 18).

Graf 18 - Výhody bývania v obci Pozba podľa respondentov

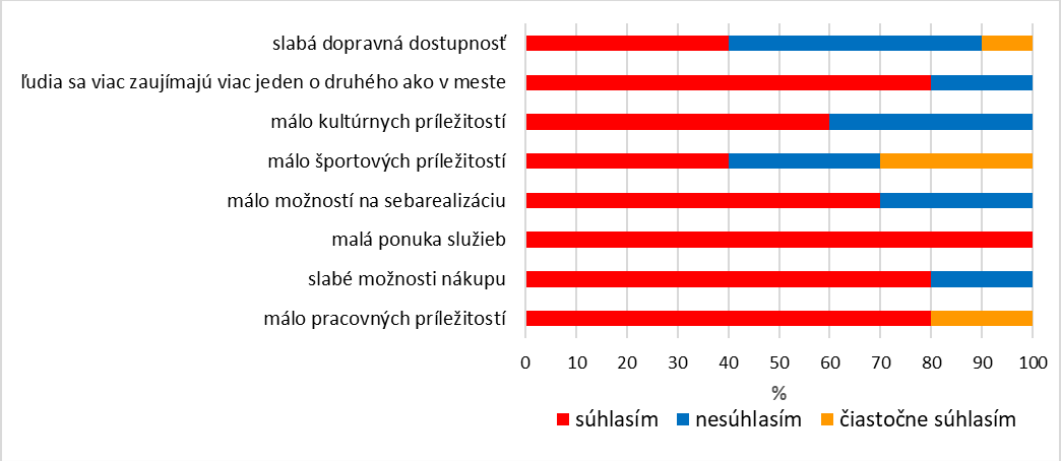

Zdroj: Dotazníkový prieskum v obci Pozba, 2020, *spracované autorkami*

Za nevýhody bývania v obci považujú všetci opýtaní malú ponuku služieb (100 %). Viacerí opýtaní (80 %) vidia nevýhody bývania v obci v malom množstve pracovných príležitostí, v slabých možnostiach nákupu (80 %) a väčšom záujme ľudí o seba oproti mestu

(80 %). Medzi opýtanými 70 % vníma ako nevýhodu bývania v obci nedostatok možností pre sebarealizáciu (graf 19). Nevýhody bývania boli tiež pozorované v súvislosti s nedostatočnými kultúrnymi možnosťami (60 % nespokojných). Nevýhody v podobe množstva športových príležitostí uviedlo 40 % opýtaných. Taktiež 40 % opýtaných pociťuje nespokojnosť v súvislosti s dopravnou dostupnosťou. O zmene bývania uvažuje do budúcnosti až polovica (50 %) opýtaných.

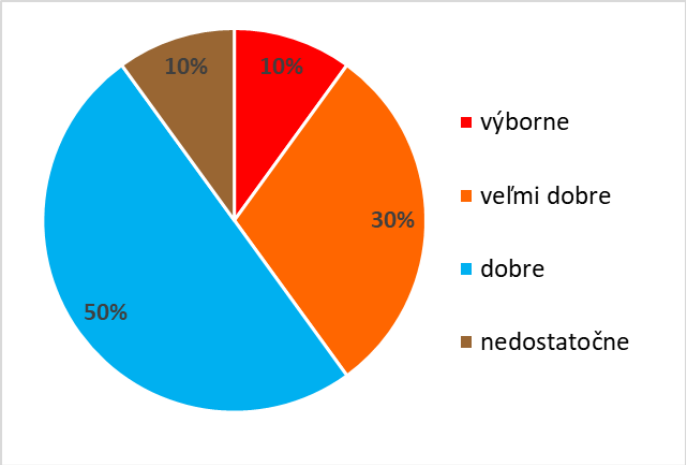
Graf 19 - Nevýhody bývania v obci Pozba podľa respondentov

Zdroj: Dotazníkový prieskum v obci Pozba, 2020, *spracované autorkami*

V celkovom hodnotení podmienok pre bývanie v obci (graf 20) uviedlo najviac respondentov známku „dobre“ (50 %). Výborné hodnotenie udelilo iba 10 % respondentov a známku „veľmi dobre“ 30 % opýtaných. Hodnotenie dostatočne sa neobjavilo ani raz a hodnotenie nedostatočne sa objavilo iba u 1 respondenta.

Graf 20 - Hodnotenie podmienok pre bývanie v obci Pozba podľa respondentov

Zdroj: Dotazníkový prieskum v obci Pozba, 2020, *spracované autorkami*

Kvalitu životných podmienok obyvateľstva ovplyvňuje najmä sociálna vybavenosť obce. Z tohto pohľadu sa názory obyvateľstva rôznia v závislosti od príslušnej životnej podmienky, celkovo však možno konštatovať vzhľadom na zastúpenú sociálnu infraštruktúru prevládajúcu ani spokojnosť ani nespokojnosť až nespokojnosť obyvateľstva s vybranými životnými podmienkami v obci (graf 21).

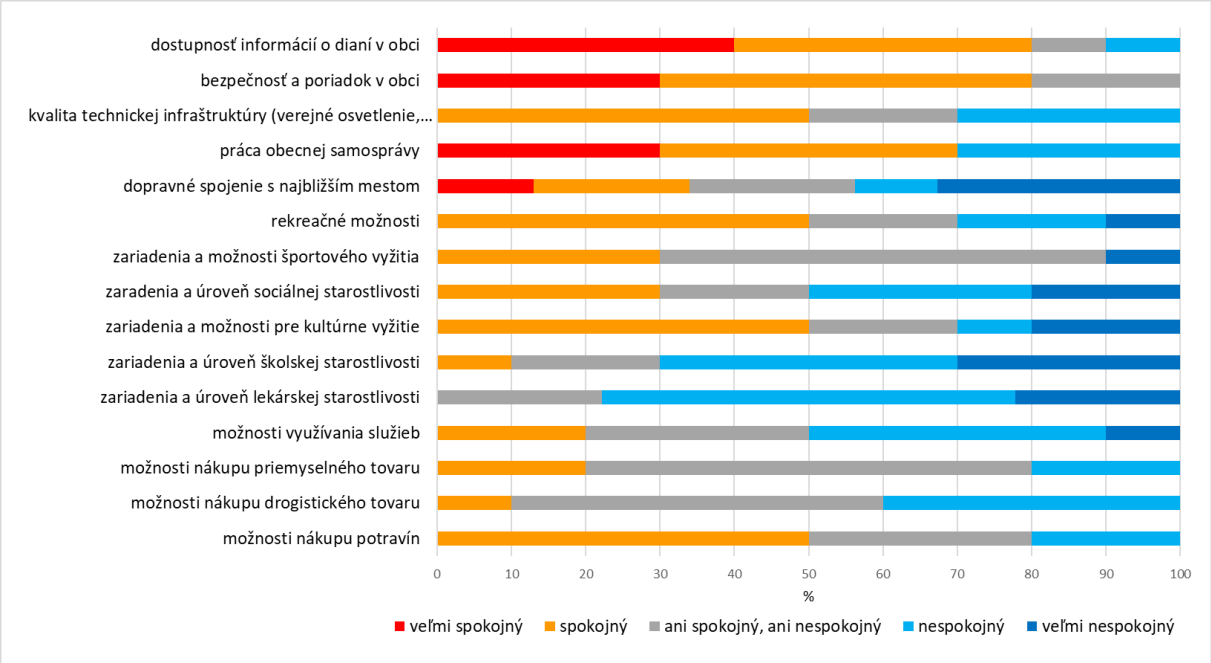
Veľmi veľkú spokojnosť uvádzali respondenti pomerne zriedkavo. Výraznejšie sa objavila v 3 hodnotených oblastiach z pätnástich a to s dostupnosťou informácií o dianí v obci (40 % veľmi spokojných a 40 % spokojných), s prácou obecnej samosprávy (30 % veľmi spokojných a 40 % spokojných respondentov) a s bezpečnosťou a poriadkom v obci (30 % veľmi spokojných a 50 % spokojných respondentov).

Spokojnosť prejavovalo obyvateľstvo v súvislosti s možnosťami nákupu potravín (50 % spokojných) a so zariadeniami a možnosťami pre kultúrne vyžitie, kde bolo 50 % spokojných. Z ďalších oblastí bola vyššia spokojnosť obyvateľstva zaznamenaná pri hodnotení bezpečnosti a poriadku v obci (50 % spokojných) a s rekreačnými možnosťami (50 % spokojných respondentov).

Výraznejšia ani spokojnosť ani nespokojnosť bola sledovaná v hodnotení zariadení a možností športového vyžitia (60 % ani spokojných, ani nespokojných) a s možnosťami nákupu priemyselného tovaru (60 % respondentov).

Najväčšia nespokojnosť respondentov sa prejavila hodnotení zariadení a úrovne lekárskej starostlivosti, ktorú potvrdilo 56 % nespokojných a 22 % veľmi nespokojných opýtaných. Ďalšiu nespokojnosť vyjadrili opýtaní v súvislosti s možnosťami nákupu drogistického tovaru (40 % nespokojných) a s možnosťami využívania služieb (10 % veľmi nespokojných a 40 % nespokojných). Nespokojní sú obyvatelia aj so zariadeniami a úrovňou školskej starostlivosti, kde bolo 30 % veľmi nespokojných a 40 % nespokojných respondentov.

Graf 21 - Spokojnosť s vybranými životnými podmienkami v obci Pozba podľa respondentov

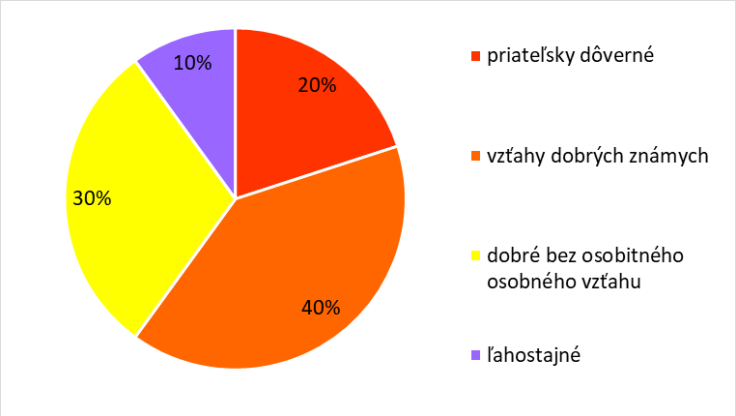
Zdroj: Dotazníkový prieskum v obci Pozba, 2020, *spracované autorkami*

Obyvateľstvo vyjadrilo v rámci prieskumu svoj záujem najmä o dobudovanie prvkov technickej infraštruktúry ako je vybudovanie kanalizácie a napojenosť obce na ČOV či dobudovanie cestnej siete v podobe cestných komunikácií a chodníkov. Záujem prejavili respondenti aj o vybudovanie multifunkčného športového ihriska, vybudovanie nájomných obecných bytov, vybudovanie domu smútku. Podľa respondentov by bolo tiež potrebné zavedenie optického internetu v obci.

Medzi návrhmi respondentov na doplnenie služieb sa objavovali najmä lekárske služby a maloobchodné služby.

V ďalšej časti bola prostredníctvom respondentov hodnotená **obec ako sociálny priestor.** Pri charakterizovaní úrovne susedských vzťahov (graf 22) prevládali v 40 % vzťahy dobrých známych. Nasledovali v 30 % dobré vzťahy bez osobitného osobného vzťahu. Závisť a občasné zvady, rovnako ani chladné, napäté vzťahy nie sú v obci zaznamenávané respondentami . Vnímané sú iba ľahostajné vzťahy u 10 % opýtaných.

Graf 22 - Prevládajúce susedské vzťahy v obci Pozba podľa respondentov

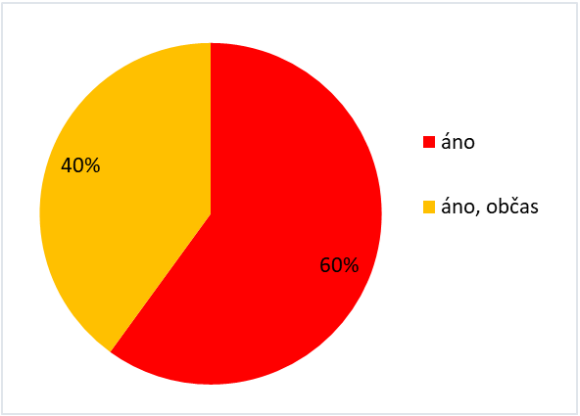

Zdroj: Dotazníkový prieskum v obci Pozba, 2020, *spracované autorkami*

Vo vzťahu k obecnému zastupiteľstvu uviedlo 40 % respondentov priateľsky dôverné vzťahy. Dobrú spoluprácu bez osobitného osobného vzťahu prezentuje 20 % opýtaných a 20 % pociťuje vzťahy ako s dobrými známymi. Chladné a napäté vzťahy k obecnému zastupiteľstvu neuviedol žiaden z respondentov. Naopak ľahostajné vzťahy k obecnému zastupiteľstvu prezentuje 10 % opýtaných a 10 % uvádza občasné zvady.

Častý záujem o dianie v obci má 60 % respondentov a občasný záujem má zvyšných 40 % opýtaných (graf 23).

Graf 23 - Záujem o dianie a život v obci Pozba podľa respondentov

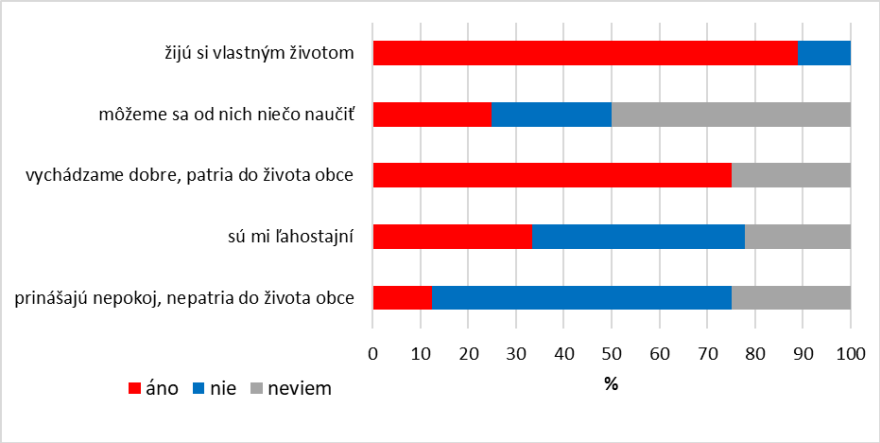
Zdroj: Dotazníkový prieskum v obci Pozba, 2020, *spracované autorkami*

Väčšinovú snahu o zatraktívnenie života v obci a jeho skrášlenie vníma 20 % opýtaných ale až 60 % respondentov si tiež myslí, že niektorí obyvatelia sa snažia o pozitívne zmeny v obci ale väčšine je táto snaha ľahostajná.

Postoj obyvateľov k **cestovnému ruchu v obci** prezentuje aj pozitívne vnímanie víkendové obyvateľstvo a turistov (graf 24). Z celkového počtu respondentov považuje 75 %

opýtaných víkendové obyvateľstvo a turistov za súčasť obce a vychádza s nimi dobre. Taktiež 89 % opýtaných má pocit, že si víkendové obyvateľstvo a turisti žijú vlastným životom. Svoju ľahostajnosť vyjadrilo k víkendovému obyvateľstvu a turistom len 33 % opýtaných a naopak až 44 % obyvateľom nie sú víkendoví obyvatelia a turisti ľahostajní. Zo všetkých opýtaných má 25 % názor, že sa má, čo od víkendového obyvateľstva naučiť. S vyjadrením, že víkendové obyvateľstvo prináša do obce nepokoj a nepatrí tak do života obce sa stotožňuje iba 13 % z respondentov.

Graf 24 - Názory na víkendové obyvateľstvo v obci Pozba podľa respondentov

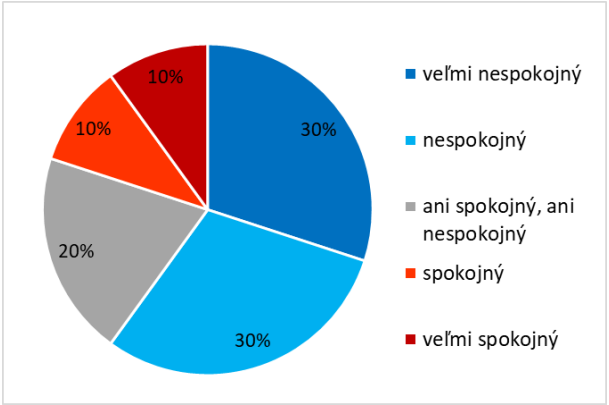
Zdroj: Dotazníkový prieskum v obci Pozba, 2020, *spracované autorkami*

Obyvateľstvo tiež vyjadrovalo svoju ústretovosť k turistom. Zo všetkých opýtaných by 40 % respondentov ubytovalo turistov na súkromí a vo svojej záhrade by im dovolilo stanovať 16 % opýtaných.

Za najzaujímavejšie, resp. najatraktívnejšie miesta z hľadiska turizmu ako aj oddychu považujú obyvatelia vo vlastnej obci predovšetkým pútnické miesto Studnička a oddychový park v centre obce.

V hodnotenej oblasti **obec a práca** bolo prostredníctvom prieskumu zistené, že zo všetkých opýtaných 40 % je zamestnaných v obci. Ako dôvod zamestnania sa v danom mieste uviedlo 33 % zamestnaných respondentov nevyhnutnosť z dôvodu nedostatku pracovných príležitostí a 33 % zaujímavú prácu. O zmene práce uvažuje do budúcnosti iba 10 % respondentov, pričom ako dôvod uvádzali respondenti najmä finančné dôvody (75 %) a 25 % pracovný kolektív. V sledovaní spokojnosti s pracovnými možnosťami v obci (graf 25) vyjadrovali respondenti nespokojnosť (30 % nespokojných) a veľkú nespokojnosť (30 %).

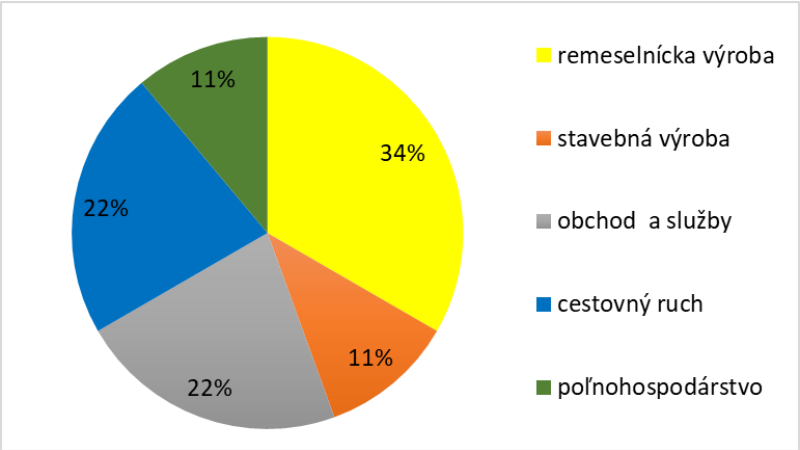
Graf 25 - Spokojnosť s pracovnými možnosťami v obci Pozba podľa respondentov

Zdroj: Dotazníkový prieskum v obci Pozba, 2020, *spracované autorkami*

Obyvatelia obce majú záujem aj o vznik nových pracovných miest v obci (graf 26). Medzi odvetvia s najpotrebnejším vznikom nových pracovných miest zaradili respondenti remeselnícku výrobu (34 %) a obchod a služby (22 %) ako aj cestovný ruch (22 %). Nasleduje poľnohospodárstvo (11 %) a stavebná výroba (11 %).

Graf 26 - Odvetvia s najžiadanejšími novými pracovnými miestami v obci Pozba podľa respondentov

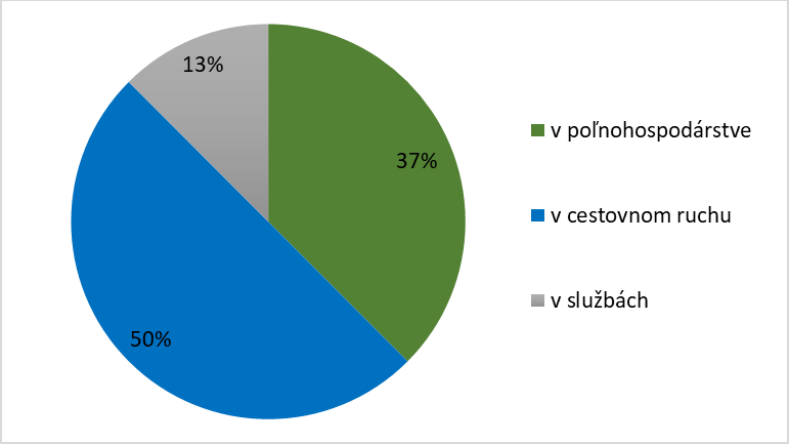

Zdroj: Dotazníkový prieskum v obci Pozba, 2020, *spracované autorkami*

Pre lepšiu orientáciu bolo podľa respondentov vybraných 5 dôvodov absencie pracovných miest v obci. Za hlavný dôvod nevzniknutia pracovných príležitostí považujú opýtaní (30 %) nezáujem zo obce, nezáujem zo strany podnikateľov (30 %), nezáujem zo strany občanov (30 %). Ako ďalšie dôvody uvádzali respondenti nedostatok finančných prostriedkov (10 %).

Priamy záujem o podnikanie neprejavili v obci žiadni respondenti ale 30 % opýtaných by malo záujem podnikanie za určitých okolností. Za najlepšiu oblasť pre podnikanie (graf 27) považujú záujemcovia o podnikanie cestovný ruch (50 %). Po ňom nasledujú poľnohospodárstvo (37 %) a služby (13 %).

Graf 27 - Záujem o oblasti podnikania v obci Pozba podľa respondentov

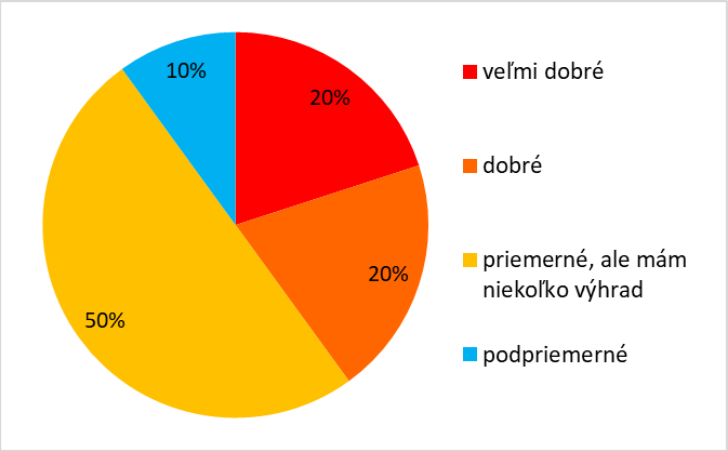

Zdroj: Dotazníkový prieskum v obci Pozba, 2020, *spracované autorkami*

Hodnotenie oblasti **obec a životné prostredie** poukazuje na vnímanie životného prostredia obyvateľmi obce. V hodnotení životného prostredia (graf 28) prevládalo priemerné

vnímanie s určitými výhradami (50 % respondentov). Dobré hodnotenie uviedlo 20 % opýtaných a veľmi dobré hodnotenie rovnako 20 % respondentov. Podpriemerné vnímanie životného prostredia uviedlo 10 % opýtaných.

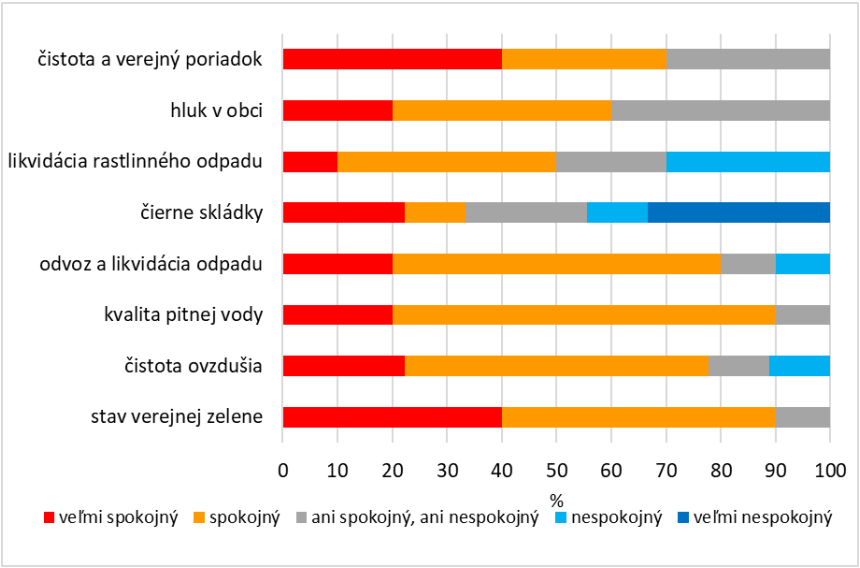
Graf 28 - Hodnotenie životného prostredia v obci Pozba podľa respondentov

Zdroj: Dotazníkový prieskum v obci Pozba, 2020, *spracované autorkami*

Obyvatelia tiež vyjadrovali spoju spokojnosť, resp. nespokojnosť s jednotlivými oblasťami v rámci životného prostredia (graf 29). Veľmi spokojní sú obyvatelia najmä so stavom verejnej zelene v obci (40 % veľmi spokojných a 50 % spokojných opýtaných) a s čistotou a verejným poriadkom (40 % veľmi spokojných a 30 % spokojných opýtaných). Spokojnosť prezentovali respondenti najmä s kvalitou pitnej vody (70 % spokojných a 20 % veľmi spokojných) a s odvozom a likvidáciou odpadu (60 % spokojných a 20 % veľmi spokojných). Ani spokojní, ani nespokojní sú obyvatelia obce (40 %) predovšetkým s hlukom v obci. Medzi oblasti s najväčšou mierou nespokojnosti možno podľa respondentov zaradiť aj čierne skládky, s ktorou je až 11 % opýtaných nespokojných a 33 % veľmi nespokojných. Nespokojnosť prezentovalo aj 30 % opýtaných v súvislosti s likvidáciou rastlinného odpadu v obci.

Graf 29 - Spokojnosť s jednotlivými oblasťami životného prostredia v obci Pozba podľa respondentov

Zdroj: Dotazníkový prieskum v obci Pozba, 2020, *spracované autorkami*

V rámci **perspektív rozvoja mikroregiónu Termál**, ktorého je obec súčasťou od r. 1999, sa stotožňuje obyvateľstvo najmä s podporou a rozvojom cestovného ruchu, so zviditeľnením obcí, ich propagáciou a vo vzájomnej spolupráci. Z prieskumu vyplynulo, že 60 % opýtaných pozná spoločné rozvojové aktivity mikroregiónu. Zvyšných 40 % respondentov pociťuje nedostatočnú informovanosť o aktivitách mikroregiónu.

Za dominantné aktivity z hľadiska rozvoja mikroregiónu považujú respondenti propagáciu mikroregiónu a obcí, prezentáciu na spoločných akciách, rozvoj cestovného ruchu a budovanie infraštruktúry. Medzi návrhmi na spoluprácu obcí v mikroregióne zaradili respondenti spoločné organizovanie kultúrnych podujatí, budovanie cyklotrás, dostatočnú informovanosť obyvateľstva a spoločné podujatia. Respondenti by navrhli v mikroregióne dobudovať najmä cyklotrasy, kanalizáciu, zlepšiť dopravnú dostupnosť do Podhájskej, vytvoriť náučné chodníky.

V hodnotení najatraktívnejších miest v mikroregióne dominuje z pohľadu respondentov Podhájska a pútnické miesto Studnička. Menšie zastúpenie má Veterná studňa v Trávnici.

V súvislosti s projektom tvorby PHSR obce bol zaujímavý a prínosný aj **prieskum podnikateľského prostredia**, ktoré je nezastupiteľným zdrojom informácií. Inovatívnosť a investičná ochota podnikateľského prostredia sú totiž kľúčovými faktormi ekonomického rozvoja. Tieto faktory, okrem globálnych makroekonomických ukazovateľov či legislatívnych podmienok, do značnej miery závisia od spolupráce súkromného sektora s miestnou samosprávou a intenzity vzájomných vzťahov. Z tohto dôvodu bolo žiadúce poznanie názorov a potrieb miestnych podnikateľských subjektov a analýza situácie súkromného sektora. Prostredníctvom dotazníka adresovaného miestnym podnikateľom, tak boli získané informácie o názoroch a potrebách tých, ktorí investujú a vytvárajú pracovné príležitosti pre obyvateľov.

V štruktúre zúčastnených podnikateľských subjektov v obci sú z hľadiska právnej formy zastúpení živnostníci (50 %) a spoločnosti s ručením obmedzeným (50 %). Spoločnosti zamestnávajú do 10 zamestnancov. V predmete podnikania sa objavujú cestovný ruch (50 %) a poľnohospodárstvo (50 %). Existujúce spoločnosti sú lokalizované z polovice v obci (50 %) a na trhu práce pôsobia od 3 do 10 rokov. Ako dôvod pôsobenia v obci uvádzajú spoločnosti najmä dobré zázemie, rodinné vzťahy, miesto bydliska a i. Z hľadiska počtu zamestnancov nezaznamenali spoločnosti v poslednom období žiadne výrazné zmeny a do budúcnosti rovnako nepredpokladajú zmeny v počte zamestnancov. V hospodárení vykázala polovica oslovených spoločností minulý rok kladný hospodársky výsledok. Spoločnosti sa uplatňujú svojimi produktmi prevažne na slovenskom trhu. Vo vzdelanostnej štruktúre zamestnancov evidujú spoločnosti najmä osoby s úplným stredoškolským vzdelaním s maturitou alebo s vysokoškolským vzdelaním. Kvalitu pracovnej sily hodnotili spoločnosti ako veľmi dobrú.

Za **problémy na trhu práce** sú z hľadiska samotných spoločností považované najmä legislatívne reštrikcie na trhu práce, vysoká cena práce a nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily. Za **najvýznamnejšie faktory ovplyvňujúce podnikateľské prostredie** označili spoločnosti predovšetkým dostatočnú sieť služieb, dostupnosť nehnuteľností a atraktívnosť prostredia. V hodnotení negatívnych faktorov ovplyvňujúcich podnikateľskú činnosť dominovali náklady na mzdy, vysoké ceny nehnuteľností ako aj úroveň vybavenia firmy pre podnikanie (priestory, zariadenia či úrokové sadzby).

Podnikatelia sa tiež vyjadrovali k hlavným oblastiam hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, v ktorom by preferovali podporu cestovného ruchu, skvalitnenia dopravy v obci, prilákanie investorov a podporu kultúrneho a spoločenského života ako aj ponuku služieb.

V **hodnotení verejných služieb** poskytovaných daným spoločnostiam bolo dobre hodnotené zásobovanie vodou, požiarna ochrana, ochrana majetku a údržba verejných

komunikácií. Služby obecnej samosprávy vo vzťahu k ich podnikaniu hodnotia firmy ako dobré v oblasti podpory malého a stredného podnikania. Naopak zlé hodnotenie má z pohľadu podnikateľov najmä finančná a daňová politika.

V rámci **nástrojov na podporu podnikania** by podnikatelia uvítali informovanie o rozvojových zámeroch obce i mikroregiónu, spoločnú propagáciu podnikov v obci či mikroregióne, poskytovanie finančnej podpory podnikateľom a budovanie a skvalitňovanie inžinierskych sietí.

Perspektívy rozvoja obce vidia podnikatelia vo využití dobrej polohy obce, v zameraní sa na miestnych pestovateľov a remeselníkov, ktorí by vedeli ponúknuť svoje výrobky a služby návštevníkom obce. Za perspektívne považujú aj organizovanie remeselných a pestovateľských trhov, rozvoj vinohradníctva s vybudovaním vínnych pivničiek na komerčné využitie. Perspektívy mikroregiónu Termál vidia podnikatelia najmä v prepojení okolitých obcí turistickými cestami (pešia turistika, nordic wallking) a cyklotrasami, v prerozdelení turistických zaujímavosti a atrakcií medzi obcami regiónu. Preferovaná je aj spolupráca a spoluparticipovanie jednotlivých obci mikroregiónu Termál na budovaní turisticky zaujímavého regiónu s potenciálom ponúknuť návštevníkom regiónu mimo kúpania aj športové a kultúrne vyžitie.

1.3 SWOT ANALÝZA

Na základe získaných informácií o území bola následne vytvorená SWOT analýza, ktorá je považovaná na danej úrovni za jeden z najefektívnejších nástrojov plánovania, pomáhajúci ujasniť situáciu a zhodnotiť potenciál územia.

SWOT analýza (S - Strong points, W - Weak points, O - Opportunities, T - Threats) predstavuje jednoduchú, ale pritom výstižnú, vyčerpávajúcu a objektívnu charakteristiku silných a slabých stránok (vnútorná analýza) skúmanej oblasti a jej možných príležitostí a ohrození (vonkajšia analýza). Silné stránky zahŕňajú komparatívne a konkurenčné výhody územia pre rôzne typy rozvojových aktivít, slabé stránky sú ohrozujúce, limitujúce a majú negatívny vplyv na rozvoj územia. Príležitosti tvoria možnosti a šance pre rozvoj územia a plynú prevažne z vonkajšieho prostredia. Ohrozenia predstavujú riziká vonkajšieho prostredia a môžu negatívnym spôsobom ovplyvniť rozvoj územia.

Silné stránky	Slabé stránky
▪rozvíjajúce sa stravovacie možnosti obce,	▪slabá dopravná dostupnosť do okolitých miest,
▪rozvinutý regionálny religiózny cestovný ruch (pútnické miesto Studnička),	▪nesúvislé rekonštrukcie miestnych komunikácií a ich nevyhovujúci stav,
▪pestovateľská tradícia zeleniny medzi obyvateľmi,	▪nevybudovaná kanalizácia,
▪vhodné podmienky pre poľovníctvo,	▪nedostatok pracovných príležitostí,
▪vhodné pôdne a klimatické podmienky pre poľnohospodárstvo,	▪migrácia najmä mladého obyvateľstva,
▪príjemné a atraktívne prostredie,	▪prirodzený a celkový úbytok obyvateľstva,
▪tradičné vinárstvo,	▪chýbajúce prvky infraštruktúry,
▪existencia a aktivita spoločenských organizácií,	▪nedostatočné sociálne služby pre obyvateľstvo,
▪značná kapacita neobývaných domov,	▪nedostatočné podmienky pre podnikateľov,
▪absencia väčších zdrojov znečisťovania prostredia,	▪nedostatočná propagácia obce,

Silné stránky	Slabé stránky
▪nárast obyvateľstva so sekundárnym vzdelaním,	▪nezáujem obyvateľstva o dianie v obci,
▪ústretovosť obyvateľstva voči turistom,	▪chýbajúce zariadenia základného školstva,
▪záujem obyvateľstva o spoločenské dianie,	▪vysoký podiel obyvateľstva poreprodukčného veku,
▪	▪regresívny typ populácie,
▪pohostinnosť a ústretovosť obyvateľstva,	▪nízky počet detí v školských zariadeniach,
▪vybudovaný Pozbanský dvor s možnosťami agroturistiky,	▪vysoký podiel odchádzajúcich za prácou,
▪nárast zamestnanosti obyvateľstva v terciárnom sektore,	▪absencia zdravotníckych zariadení,
▪budované cyklotrasy.	▪nedostatok športových zariadení a športových aktivít,
	▪chýbajúce ubytovacie zariadenia,
	▪malá ponuka maloobchodných zariadení,
	▪malá ponuka kultúrnych aktivít,
	▪vysoký index starnutia obyvateľstva.
Príležitosti	**Ohrozenia**
▪vybudovanie kanalizácie,	▪migračný úbytok obyvateľstva,
▪ vybudovanie protipovodňových opatrení,	▪znižovanie kvality bytového a domového fondu,
▪ rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov,	▪pomalý vývoj a rozvoj obce,
▪rozšírenie poskytovaných služieb,	▪nezáujem turistov v dôsledku nevyhovujúcich služieb a ubytovania,
▪vybudovanie ubytovacích zariadení,	▪nezáujem mladého obyvateľstva o bývanie v obci,
▪zlepšenie stavu životného prostredia (čierne skládky),	▪nezáujem obyvateľstva o dianie v obci,
▪vybudovanie domu smútku,	▪malá atraktivita obce pre mladé obyvateľstvo,
▪rekonštrukcia obecných budov,	▪ nedostatok pracovnej sily,
▪vypracovanie spoločných projektov rozvoja obce v rámci mikroregiónu,	▪ zvýšenie nezamestnanosti,
▪vybudovanie lesoparku,	▪ stagnácia aktivít cestovného ruchu v mikroregióne Termál.
▪vytvorenie nových pracovných príležitostí,	
▪zlepšenie služieb,	
▪vybudovanie zdravotníckeho zariadenia,	
▪vybudovanie športových zariadení,	
▪rekonštrukcia školských zariadení,	
▪vybudovanie zberného dvora,	
▪vybudovanie autobusových čakární,	
▪podpora služieb malých a stredných podnikateľov,	
▪vytvorenie podmienok pre mladé obyvateľstvo,	

Príležitosti	Ohrozenia
▪podpora religiózneho cestovného ruchu,	
▪zlepšenie propagácie obce,	
▪obnova tradičných remesiel (tkáčstvo, keramika),	
▪vybudovanie amfiteátra,	
▪vytvorenie farmárskeho trhu (založenie tradície pravidelného podujatia),	
▪vybudovanie vyhliadkovej veže	
▪podpora poľnohospodárskych aktivít (pestovanie bylín a ich spracovanie),	
▪vybudovanie nájomných bytov,	
▪podpora turistiky a cykloturistiky,	
▪zvýšenie informovanosti obyvateľstva o dianí v obci.	

1.4 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA

Na základe predchádzajúcej SWOT analýzy je možné poukázať na to, že v rámci obce sa vyskytujú viaceré problémy, ktoré je potrebné v budúcnosti riešiť. Jednotlivé problémy však vykazujú rozličnú mieru vážnosti a priority v riešení. Na stanovenie kľúčových problémov, ktoré existujú v obci, je použitá metóda „stromu problémov“. Strom problémov sa následne použije v strategickej časti, pri formulovaní strategického plánu so zámerom efektívneho riešenia príčin problémov, aby sa v budúcnosti nemuseli riešiť následky problémov.

Za prioritné boli v obci stanovené tri problémy – slabý ekonomický rozvoj obce, nedostatočne rozvinutá sociálna infraštruktúra a nedostatočne vybudovaná technická infraštruktúra.

Slabý ekonomický rozvoj je podmienený predovšetkým nízkou zamestnanosťou v sekundárnom a terciárnom sektore hospodárstva, nedostatkom finančného kapitálu ako aj nedostatočnou ponukou pracovných miest. V prípade pokračujúceho stavu hrozí stagnácia rozvoja obce, pokles podnikateľských aktivít či rozvoj socio-patogénnych javov v podobe napr. kriminality.

Nedostatočne rozvinutá sociálna infraštruktúra súvisí najmä s nedostatočnou lekárskou starostlivosťou, absenciou sociálnych služieb, absenciou viacerých druhov služieb ako aj nedostatočnou ponukou nájomných bytov. Neriešenie súčasnej situácie sa môže v budúcnosti negatívne odraziť na kvalite života obyvateľstva a celkovom záujme o bývanie v obci.

Nedostatočne vybudovaná technická infraštruktúra sa týka predovšetkým absentujúcej kanalizácie a ČOV, nedostatočnej dopravnej dostupnosti a nízkej kvality miestnych komunikácií a chodníkov. Následkom neriešenia tohto problému hrozí v obci zníženie bezpečnosti cestnej premávky, zhoršenie kvality životného prostredia a poškodenie miestnych komunikácií.

Strom problémov obce Pozba

2 STRATEGICKÁ ČASŤ

Strategická časť dokumentu obsahuje víziu strategického rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifík, určuje globálne a špecifické ciele rozvoja obce prostredníctvom jednotlivých opatrení a príslušných projektov a aktivít s rešpektovaním princípov regionálnej politiky a s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia.

2.1 VÍZIA OBCE

Víziou obce Pozba je vytvoriť úspešnú a príťažlivú obec nielen pre svojich obyvateľov, ale aj pre návštevníkov v podobe upravenej, čistej a zaujímavej lokality pre bývanie a trávenie voľného času. Je to obec s komplexne vybudovanou infraštruktúrou a kvalitným životným prostredím umožňujúcim rozvoj cestovného ruchu v zmysle zásad udržateľného rozvoja, obec s konkurencieschopnou ekonomikou a profesionálnou správou.

Na dosiahnutie vízie bude obec Pozba podporovať:

- rozvoj a skvalitnenie potrebnej infraštruktúry,
- rozvoj podnikania a cestovného ruchu,
- zvyšovanie kvality života obyvateľov,
- zachovanie zdravého životného prostredia v zmysle zásad udržateľného rozvoja,
- profesionalizáciu svojej správy.

2.2 INTEGROVANÉ ÚZEMNÉ INVESTÍCIE AKO NÁSTROJ SYNERGIE OPATRENÍ A AKTIVÍT IMPLEMENTÁCIE ROZVOJOVEJ STRATÉGIE OBCE

Uskutočniteľnosť strategických cieľov obce, ktoré boli v minulom programovom období bližšie špecifikované prostredníctvom prioritných oblastí, globálnych a špecifických cieľov ako aj príslušných opatrení, vychádzajúcich z miestnych podmienok, závisí od viacerých faktorov:

- identifikácie problémov obce – stromu problémov rozvoja obce,
- identifikácie cieľov rozvoja obce,
- do akej miery bude obec schopná využívať vlastné zdroje ako aj možnosti vonkajších zdrojov,
- od udržateľnosti navrhovaných a uskutočnených opatrení,
- od stupňa ich podpory získaných od všetkých záujmových skupín v obci.

Na základe analýzy problémov a potrieb obce bolo pre programové obdobie 2014 – 2020 formulovaných päť dlhodobých globálnych cieľov rozvoja obce, ktoré detailnejšie charakterizovali špecifické ciele a jednotlivé opatrenia (tab. 36).

Ich naplnenie prostredníctvom vyhodnotenia projektov obce v uplynulom programovom je náplňou podkapitoly 3.1.

V súčasnom programovom období 2021 – 2027 nástrojom synergie opatrení a aktivít implementácie PHSR obce sú integrované územné investície. Tieto sú v Integrovanej územnej stratégii (PHSR) Nitrianskeho samosprávneho kraja do roku 2030 definované nasledovne (stav k 15. 5. 2021):

1. Podpora budovania znalostnej ekonomiky a zvyšovanie inovačných kapacít v súkromnom sektore
   - Kľúčové výkonnostné ukazovatele:
     - Rozvoj inovačnej infraštruktúry
     - Rast dynamiky produkcie inovácií a právne chránených inovácií v regionálnej ekonomike
     - Rozvoj výskumných a vývojových kapacít v regióne
     - Zvýšenie tvorby pridanej hodnoty v súkromnom sektore
     - Zvýšenie exportného potenciálu inovovaných výrobkov
2. Atraktívna komplexná ponuka cestovného ruchu založená na lokálnych špecifikách
   - Kľúčové výkonnostné ukazovatele:
     - rast počtu návštevníkov v regióne,
     - predĺženie priemernej dĺžky pobytu návštevníka v regióne,
     - zvýšenie tržieb podnikov cestovného ruchu
3. Zvyšovanie udržateľnej konkurencieschopnosti územia podporou odvetví využívajúcich lokálne zdroje
   - Kľúčové výkonnostné ukazovatele:
     - zvýšenie ekonomicky a environmentálne udržateľnej produkcie živočíšnej výroby a rastlinnej výroby v NSK,
     - zvýšenie produkcie biologicky hodnotných potravín v NSK
     - zvýšenie spotreby regionálne produkovaných potravín
4. Integrovaná infraštruktúra vodného a odpadového hospodárstva, sanácia environmentálnych záťaží
   - Kľúčové výkonnostné ukazovatele:
     - Nárast objemu materiálne zhodnotených odpadov v t, kg/obyv.
     - Pokles objemu odpadov zlikvidovaného spaľovaním alebo skládkovaním v t, kg/obyv.
     - podiel pripojených EO/domácnosti na stokové kanalizačné siete
     - podiel pripojených EO/domácnosti na verejné vodovodné siete
     - počet sanovaných environmentálnych záťaží
     - počet zrekultivovaných environmentálnych záťaží a brownfieldov
     - počet brownfieldov pripravených na opätovné využitie
     - počet hospodársky využívaných bývalých brownfieldov
5. Prevencia živelných pohrôm a zmierňovanie následkov klimatických zmien
   - Kľúčové výkonnostné ukazovatele:
     - počet realizovaných protipovodňových stavieb,
     - škody na verejnom a súkromnom majetku v dôsledku výskytu povodne
     - počet vybudovaných biokoridorov,
     - dĺžka opevnených brehov,
     - plocha zalesneného povodia,
     - objem vyzbieraného odpadu a dreva z korýt vodných tokov
     - hodnota normatívov zelene,
     - indikátory vodnej kapacity územia
     - zvýšenie biodiverzity chránených území a zlepšenie odolnosti jednotlivých prvkov ÚSES
6. Integrovaná, ekologická a dostupná doprava
   - Kľúčové výkonnostné ukazovatele:

- nárast počtu prepravovaných osôb verejnou hromadnou dopravou
- znižovanie produkcie emisií CO_2
- znižovanie dopravnej nehodovosti resp. zvýšenie bezpečnosti dopravy

7. Udržateľné smart energetické komunity
   - Kľúčové výkonnostné ukazovatele:
     - nárast produkcie energií z obnoviteľných zdrojov energií (OZE)
     - znižovanie produkcie emisií CO_2
8. Rozvoj sociálnej ekonomiky
   - Kľúčové výkonnostné ukazovatele:
     - zlepšenie začlenenia znevýhodnených a zraniteľných skupín obyvateľov do pracovného života a spoločnosti,
     - zníženie materiálnej a sociálnej deprivácie,
     - zvýšenie kvality života
     - zvýšenie ponuky tovarov a služieb
9. Rozvoj smart sociálnych a zdravotných služieb s dôrazom na komplexnosť riešení a výsledok
   - Kľúčové výkonnostné ukazovatele:
     - zlepšenie ponuky sociálnych a zdravotných služieb
     - zvýšenie kvality sociálnych a zdravotných služieb
     - integrácia sociálnych a zdravotných služieb
10. Inovatívne vzdelávanie
    - Kľúčový výkonnostný ukazovateľ:
      - zvýšenie kvality vzdelávania
11. Rozvoj infraštruktúry a kapacít na prevenciu negatívnych spoločenských javov a zvýšenie bezpečnosti
    - Kľúčový výkonnostný ukazovateľ:
      - zvýšenie bezpečnosti, zníženie výskytu negatívnych spoločenských javov
12. Rozvoj kultúry, športu a komunitného života
    - Kľúčový výkonnostný ukazovateľ:
      - zlepšenie ponuky a kvality služieb
13. Ekonomická zóna Komárno
    - Kľúčové výkonnostné ukazovatele:
      - rast objemu ekologicky prepravovaných a prekladaných komodít, rast počtu firiem lokalizovaných v priemyselnej zóne prístavu, rast počtu návštevníkov regiónu Komárno (okres),
14. Podpora komunitných prístupov pre dosahovanie priorít a cieľov IÚS NSK
    - Kľúčové výkonnostné ukazovatele:
      - rast počtu aktívnych MVO a občianskych iniciatív pôsobiacich v prioritných oblastiach PHRSR NSK,
      - rast počtu projektov a aktivít realizovaných a služieb poskytovaných komunitným spôsobom v prioritných oblastiach PHRSR NSK
      - rast počtu užívateľov projektov a aktivít realizovaných a služieb poskytovaných komunitným spôsobom.

Detailnejšie rozpracovanie týchto integrovaných územných investícií je v procese vývoja, ukončenie strategickej a implementačnej časti Integrovanej územnej stratégie/PHSR Nitrianskeho samosprávneho kraja do roku 2030 sa očakáva v októbri 2021.

3 PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová (plánovacia) časť dokumentu by mala poskytnúť odpoveď otázku, ako obec zabezpečí realizáciu svojej vízie a strategických cieľov rozvoja prostredníctvom konkrétnych projektov.

3.1 EX-POST HODNOTENIE PROJEKTOV OBCE ZA ROKY 2014 – 2020

Predchádzajúci Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Pozba na roky 2014 – 2020 sa sústreďoval na päť špecifických cieľov (tab. 36):
1. konkurencieschopné hospodárstvo a atraktívna obec pre podnikanie,
2. kvalitná technická infraštruktúra,
3. podpora rozvoja ľudských zdrojov,
4. kvalitná sociálna infraštruktúra,
5. kvalitné životné prostredie.

Tab. 36 - Hierarchia strategických cieľov obce Pozba

Vízia	*„Obec Pozba je úspešná a príťažlivá obec nielen pre svojich obyvateľov ale aj pre návštevníkov v podobe upravenej, čistej a zaujímavej lokality pre bývanie a trávenie voľného času. Je to obec s komplexne vybudovanou infraštruktúrou a kvalitným životným prostredím umožňujúcim rozvoj cestovného ruchu v zmysle zásad udržateľného rozvoja, obec s konkurencieschopnou ekonomikou a profesionálnou správou.“*									
Globálne ciele	**1. Prioritná oblasť - Hospodárska**					**2. Prioritná oblasť - Sociálna**			**3. Prioritná oblasť - Environmentálna**	
	1. Konkurencieschopné hospodárstvo a atraktívna obec pre podnikanie			2. Kvalitná technická infraštruktúra		3. Podpora rozvoja ľudských zdrojov		4. Kvalitná sociálna infraštruktúra	5. Kvalitné životné prostredie	
Špecifické ciele	1.1 Podpora tradičnej poľnohospodárskej produkcie	1.2 Posilnenie malého a stredného podnikania	1.3 Podpora rozvoja cestovného ruchu	2. 1 Bezpečná doprava v obci	2.2 Budovanie cyklistickej infraštruktúry	3.1 Podpora tvorby pracovných miest	3.2 Podpora vzdelávania	4.1 Rekonštrukcia a dobudovanie sociálnej infraštruktúry	5.1 Rozvoj environmentálnej infraštruktúry	5.2 Budovanie prvkov zelenej infraštruktúry

Zdroj: *spracované autorkami*, 2015

V oblasti podpory konkurencieschopného hospodárstva a zvýšenia atraktivity obce bola plánovaná predovšetkým podpora miestnych podnikateľských aktivít, podpora tradičnej poľnohospodárskej výroby a podpora rozvoja cestovného ruchu. Obecné aktivity zahrnuté v kalendáriu obce poukazujú na snahy o zatraktívnenie a zviditeľnenie obce predovšetkým organizovaním viacerých podujatí počas roka, na ktorých sa aktívne podieľajú viaceré občianske združenia a organizácie obce. Podpora rozvoja cestovného ruchu sa spája najmä s budovaním cykloturistickej infraštruktúry, kde napr. v r. 2014 bolo vybudované turistické odpočívadlo.

Cieľom v oblasti technickej infraštruktúry bolo zlepšenie jej kvality a dobudovanie niektorých jej prvkov. Aktivity smerovali na vytvorenie bezpečnej dopravy v obci a zlepšenie stavu existujúcej technickej infraštruktúry. V rámci tohto cieľa boli napr. opravené niektoré miestne komunikácie v r. 2015 (30 000 EUR), zrekonštruované chodníky v r. 2017 (20 000 EUR) a dobudované autobusové čakárne v r. 2014 (3 000 EUR).

Podpora rozvoja ľudských zdrojov bola zameraná predovšetkým na udržane mladého obyvateľstva v obci podporou tvorby pracovných miest.

Významnou oblasťou rozvoja obce je aj sociálna infraštruktúra a zvyšovanie jej kvality. Počas predchádzajúceho programového obdobia rokov 2014 - 2020 boli plánované projekty ako napr. vybudovanie amfiteátra či rekonštrukcia domu smútku. Vzhľadom na nedostatok finančných prostriedkov však neboli aktivity zrealizované.

Kvalita života je v obci spojená aj s kvalitným životným prostredím. Súčasťou tohto cieľa boli aktivity, ktoré by viedli k revitalizácii verejných priestranstiev. Plánované bolo vybudovanie lesoparku, ktoré však nebolo uskutočnené.

Aktivity, ktoré nebolo možné vzhľadom na nedostatok finančných zdrojov splniť, sa môžu premietnuť do ďalšieho programového obdobia, resp. do zásobníka projektov. Zrealizované projekty v obci Pozba za obdobie rokov 2014 – 2020 sú uvedené v tab. 37.

Tab. 37 - Zrealizované projekty v obci Pozba za obdobie rokov 2014 – 2020

Č.	Názov investície - projektu	Obdobie realizácie	Objem finančných prostriedkov v EUR	Finančné prostriedky podľa zdrojov financovania (v EUR)				
				EÚ	Štátny rozpočet	VÚC	Obec	Súkromné zdroje
1.	Rekonštrukcia a vybudovanie autobusových čakární	2014	3 000			2000	1000	
2.	Vybudovanie turistického odpočívadla	2014	2 000			1748	252	
3.	Rekonštrukcia miestnych komunikácií	2015	30 000		28500		1500	
4.	Rekonštrukcia chodníkov	2017	20 000	19000			1000	

Zdroj: Obecný úrad Pozba, 2020

3.2 AKČNÝ PLÁN PROJEKTOV OBCE NA ROKY 2021 – 2027

Zmyslom a aj výsledkom úspešného strategického plánovania regionálneho rozvoja obce je realizácia akčného plánu projektov (tab. 38). Ide o plán, ktorý definuje jednotlivé kroky pri plnení PHSR obce s ohľadom na jeho momentálne finančné, personálne a technické kapacity a naliehavosť navrhnutých aktivít. Je v ňom načrtnuté smerovanie rozvoja obce.

Tab. 38 - Akčný plán projektov obce Pozba na roky 2021 – 2027

P. č.	Názov projektu	Predpokladaný rok realizácie	Predpokladané náklady (v EUR)	Štruktúra predpokladaných zdrojov financovania (v EUR)			Väzba na integrovanú územnú investíciu (IÚÍ)
				štátny rozpočet	súkromné	vlastné	
1.	Vybudovanie environmentálnej učebne	2021	50 000	47500		2500	12
2.	Novostavba Domu smútku	2022	180 000	171 000		9 000	12
3.	Protipovodňová ochrana v obci	2021	14 636	13 904		732	12
4.	Výstavba športoviska v obci	2022	149 446	149 466			5
5.	Zníženie energetickej náročnosti kultúrneho domu	do 2027	490 000	465 500		24 500	7
6.	Zníženie energetickej náročnosti materskej školy	2021	157 000	149 150		7 850	7
7.	Vybudovanie zberného dvora v obci	2022	150 000	142 500		7 500	5
8.	Rekonštrukcia miestnych komunikácií	2021	25 000			25000	6
9.	Rekonštrukcia chodníkov	2021	15 000			15000	6
10.	Vybudovanie workout parku	2021	3 000			3 000	12
11.	Výstavba lávky cez potok Liska	2023	10 000	6000		4000	6
12.	Výstavba chodníka k domu smútku	2023	15 000	14 250		750	6
13.	Revitalizácia parkoviska pod Starým vrchom	2023	5 000	4 750		250	6
14.	Rekonštrukcia strechy školskej jedálne	2022	15 000	14 250		750	5
15.	Modernizácia miestneho rozhlasu	2021	10 000	9 500		500	12
16.	Výstavba nájomných bytov	2025	700 000	525 000		175 000	12
17.	Založenie lesoparku	2026	15 000	14 250		750	5
18.	Vybudovanie vyhliadkovej veže	2027	40 000	38 000		5 000	2,12
19.	Vybudovanie - označenie cyklotrasy	2024	10 000	9 500		500	2,6
20.	*Rozvoj voľnočasovej infraštruktúry	2021	3 000	2 400		600	12

Poznámky: *zaradené v IÚS/PHSR NSK do roku 2030
Zdroj: Interné materiály OcÚ Pozba, IÚS/PHSR NSK do roku 2030; *spracované autorkami*

4 REALIZAČNÁ ČASŤ

Vypracovaním a schválením výsledného dokumentu proces strategického plánovania nekončí. PHSR je dokument živý, otvorený, reagujúci na zmeny. Proces plánovania však vyžaduje aj potrebu priebežného vyhodnocovania procesu realizácie aktivít, resp. jeho monitorovanie. Monitorovanie je nevyhnutné, pretože zaisťuje vykonanie akcií a udržanie úsilia na dosiahnutie cieľov tým, že uskutočňuje opatrenia na prispôsobenie sa prípadným zmenám v dostupných alebo požadovaných zdrojoch, prípadne zmenám prostredia ako takého. Akčný plán opatrení rozvoja obce je preto potrebné každoročne aktualizovať.

Definovanie konkrétnych projektov je len prvým krokom, prostredníctvom ktorého možno posunúť stratégiu bližšie k realizácii. V ďalšej fáze je potrebné vytvoriť organizačné štruktúry, ktoré budú zabezpečovať realizáciu cieľov. Preto treba zriadiť pracovnú skupinu pre implementáciu a delegovať na ňu túto úlohu. Pracovná skupina by mala vyvíjať činnosť v úzkej väzbe na obecné zastupiteľstvo a na jeho odborné komisie. Podstatou jej činnosti bude podnikať kroky smerujúce k realizácii projektov, pripravovať projekty a koordinovať aktivity účastníkov rozvojového procesu. Vzhľadom k skutočnosti, že garantom väčšiny projektov je obec, možno predpokladať personálne prekrývanie činností administratívnych štruktúr miestnej samosprávy s poslancami a pracovnou skupinou.

Pracovná skupina pre implementáciu by okrem úlohy „transformovať strategickú víziu a ciele na skutočnosť“ mala plniť aj monitorovaciu úlohu**.** Jej náplňou bude sledovať zmeny v smerovaní vývoja obce, zmeny vonkajších podmienok rozvoja, ako aj nové požiadavky obyvateľov a ďalších cieľových skupín (návštevníkov, podnikateľov). Na základe zistených skutočností je potrebné uskutočniť revíziu aktuálnosti strategických cieľov, čo môže viesť k ich prípadnému prehodnoteniu. Obdobne by sa mal aktualizovať aj zásobník projektov - úspešne zavŕšené projekty by mali byť priebežne nahradzované novými projektmi, podporujúcimi kontinuitu v dosahovaní stanovených cieľov. Špeciálnym nástrojom pre uskutočňovanie monitoringu sú kvantitatívne indikátory úspešnosti projektu, ktoré pomôžu odpovedať na otázku „či sa darí dosahovať to, čo sme si stanovili, či postupujeme správnym smerom“.

Pracovná skupina pre implementáciu a monitoring by sa mala schádzať na spoločných stretnutiach aspoň raz za rok. Na stretnutí by sa zhodnotilo plnenie plánu, doterajší postup realizácie a prediskutovali a odsúhlasili zmeny v pláne.

Odporúčané zloženie pracovnej skupiny:

- starosta obce,
- odborné komisie obecného zastupiteľstva,
- podnikateľské subjekty,
- zainteresovaní obyvatelia (ktorí deklarovali záujem participovať v skupine),
- predstavitelia subjektov spolupracujúcich na realizácii aktivít/projektov.

Odporúča sa tiež pre každý kalendárny rok, vo väzbe na zasadnutie pracovnej skupiny, pripraviť na báze akčných plánov aj operatívne plány, ktoré by podrobne definovali úlohy a kroky pri realizácii jednotlivých projektov v danom roku. To je obzvlášť vhodné v prípade viacročných projektov.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce bude po schválení jeho znenia v obecnom zastupiteľstve zverejnený na internetovej stránke obce a v tlačenej forme verejne prístupný aj na obecnom úrade.

5 FINANČNÁ ČASŤ

Realizáciu opatrení a aktivít predstavujú finančne náročné projekty (tab. 38), preto je dôležité identifikovať finančné zdroje, ktoré umožnia ich realizáciu. Finančné prostriedky potrebné na realizáciu projektov, tak ako boli definované v PHSR obce, budú pochádzať z týchto zdrojov:

1. verejné zdroje (štátny rozpočet, rozpočet obce)
2. súkromné zdroje,
3. Európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF).

Verejné zdroje

Zo štátneho rozpočtu sa poskytujú do rozpočtov obcí a do rozpočtov vyšších územných celkov dotácie.

Mestá a obce majú obmedzené možnosti získavania grantov zo štátneho rozpočtu na rozvojové aktivity. Nenávratný finančný príspevok pre investičné projekty (napr. výstavba obecných nájomných bytov) je možné získať prostredníctvom Štátneho fondu rozvoja bývania. Dôležitú úlohu pri realizácii environmentálnej infraštruktúry plní Environmentálny fond.

Rozpočet obce je základným zdrojom financovania jej aktivít. Keďže výška voľných finančných prostriedkov obce je limitovaná, je preto vhodné prostriedky obecného rozpočtu použiť najmä na:

- zabezpečenie prípravy projektov – projektová dokumentácia a príprava žiadostí na čerpanie eurofondov,
- spolufinancovanie projektov,
- financovanie bežných aktivít – neinvestičné aktivity v oblasti služieb občanom a spoločenského života v nej.

Z analýzy rozpočtovej situácie obce vyplýva, že jej finančné zdroje neumožňujú uhrádzať plánované investície a preto bude dôležité získanie finančných prostriedkov z externých zdrojov. Je potrebné počítať aj s variantom zamietnutia žiadosti o finančný príspevok. V takom prípade bude potrebné určiť náhradné zdroje financovania. Niektoré projekty bude možné realizovať v redukovanom rozsahu alebo na etapy (rozložené na dlhšie časové úseky) z obecného rozpočtu. V prípade iných projektov, najmä takých, ktoré sú schopné generovať zisky, prichádza do úvahy spoluúčasť súkromného sektora alebo využitie bankových úverových produktov.

Súkromné zdroje

Súkromné prostriedky predstavujú najjednoduchšiu formu investovania, nakoľko ich použitie závisí výlučne od rozhodnutia ich vlastníka. Pri investovaní súkromných zdrojov investor primárne hľadá zisk. Ich význam pre regionálny rozvoj spočíva v tom, že obvykle prinášajú nové pracovné miesta, skvalitňujú služby pre návštevníkov obce i pre miestnych obyvateľov.

Investovanie súkromných prostriedkov do neziskových aktivít je zatiaľ zriedkavé. Rovnako ako v zahraničí, častejšie je realizované investovanie na báze Joint Ventures – t.j. vytvárajú sa podniky so spoločným kapitálovým vkladom verejného subjektu (miestnej samosprávy) a súkromnej spoločnosti.

Vzhľadom k obmedzenej investičnej sile ekonomických subjektov pôsobiacich v obci bude potrebné zamerať pozornosť najmä na externé subjekty a aktívne vyhľadávať potenciálnych investorov.

Európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF)

Európska regionálna politika si kladie za cieľ vyrovnávanie rozdielov medzi regiónmi v zmysle finančnej solidarity. Aby SR mohla v čerpať finančné prostriedky zo štrukturálnych fondov, bola vypracovaná Partnerská dohoda SR 2021 – 2027, ktorej schválenie Európskou komisiou sa očakáva v 2. polroku 2021.

Čerpanie finančných zdrojov sa v aktuálnom programovom období bude realizovať, na rozdiel od deviatich operačných programov v predchádzajúcom programovom období, prostredníctvom iba jedného Operačného programu Slovensko.

Informácia o príprave návrhu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027 a návrh rozdelenia národnej alokácie (23.4.2021) je zverejnený na https://www.partnerskadohoda.gov.sk/programove-obdobie-2021-2027/.

Nové programové obdobie 2021 - 2027 prináša zmeny v celkovej alokácii finančných prostriedkov, ako aj zmeny prioritných smerov podpory. Preto bude potrebné overiť a následne aktualizovať možnosti financovania projektov obsiahnutých v tomto dokumente.

6 ZÁVER

Získanie finančnej podpory z verejných zdrojov (európskych, štátnych alebo regionálnych) si v súčasnosti vyžaduje existenciu spracovanej rozvojovej stratégie - republikovej, regionálnej, subregionálnej i lokálnej. Vyžaduje to aj Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja, resp. jeho novela Zákon č. 309/2014 Z. z. Podľa tohto zákona majú mať obce schválený program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR), ktorý by mal byť v súlade s rozvojovým dokumentami vyššej hierarchickej úrovne.

Príprava PHSR je pomerne zložitá cesta, ktorá si vyžaduje určitú vopred stanovenú postupnosť krokov, ktoré na seba logicky nadväzujú. Cieľom PHSR nie je vyriešiť všetky problémy, ktoré sa v obci vyskytujú, ale načrtnúť smer, ktorý vytvorí vhodné podmienky pre ich riešenie. Cieľom je vytvoriť programový dokument pre podporu rozvoja obce aktivizáciou a koordináciou všetkých ekonomických, kultúrnych a spoločenských subjektov tak, aby bol maximálne využitý potenciál územia na dosiahnutie ekonomickej, kultúrnej a spoločenskej prosperity celej obce pri akceptovaní princípov udržateľného rozvoja.

Spracovaný dokument PHSR predstavuje súčasný stav i perspektívy rozvoja obce, ktorá sa snaží zlepšiť životné podmienky svojich občanov i uspokojiť nároky návštevníkov.

Najväčšou devízou obce sú však jeho obyvatelia, ktorí z veľkej časti majú o život vo svojej obci záujem a na jej rozvoji sú ochotní participovať.

Hlavným cieľom PHSR obce je zlepšiť kvalitu života jeho občanov, vytvoriť podmienky pre ekonomický rozvoj a presadzovať koncept udržateľného rozvoja obce.

Preto vyjadrujeme presvedčenie, že v spolupráci s vedením obce sa obyvateľom tohto územia v ich snahe zlepšiť si životné podmienky aj vďaka získavaniu finančných prostriedkov z verejných i neverejných zdrojov bude len dariť.

7 ZOZNAM INFORMAČNÝCH ZDROJOV

1. Bazálny environmentálny informačný systém sídiel. 2020. http://www.beiss.sk/
2. Cykloregion Nitra. 2020. https://nr.cykloportal.sk/
3. Čepelák, J. 1980. Živočíšne regióny. Mierka 1 : 100 000. In: Atlas SSR. Mazúr, E. red. Bratislava : SAV; SÚGaK, 1980, s. 93.
4. Čurlík, J., Šály, R. 2002. Zrnitosť pôdy. Mierka 1 : 500 000. In: Atlas krajiny Slovenskej republiky. Bratislava : MŽP SR, Banská Bystrica SAŽP, 2002. s. 110-111. ISBN 80-88833-27-2
5. DATAcube. Štatistický úrad Slovenskej republiky. 2020. http://datacube.statistics.sk/
6. Dubcová, D., Kramáreková, H., Oremusová, D. 2007. PHSR združenia obcí Termál na roky 2007 – 2013. 94 s.
7. Dubcová, A., Kramáreková, H., Oremusová, D. 2015. PHSR združenia obcí Termál 2014 – 2020. 104 s.
8. Dubcová, A., Kramáreková, H., Oremusová, D. 2014. PHSR obce Pozba na roky 2014 – 2020. 52 s.
9. Encyklopédia Slovenska. 1980. Zväzok I.-VI. Encyklopedický ústav SAV – Veda Bratislava.
10. Futák, J. 1980. Fytogeografické členenie. Mierka 1 : 100 000. In: Atlas SSR. Mazúr, E. red. Bratislava : SAV; SÚGaK, 1980, s. 88.
11. Heidema, E. a kol. 2007. Stratégia integrovaného rozvoja mikroregiónu Termál. VVMZ s.r.o., 2007, 41 s.
12. Interné materiály obce Pozba. 2020.
13. Jurko, A. 1972. Druhotná vegetácia. In: Lukniš, M. a kol. Slovensko 2: Príroda. Bratislava: Obzor, 1972, s. 574.
14. Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001) v znení KURS 2011. https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/vystavba-5/uzemne-planovanie/dokumenty/uplne-znenie-kurs2001-v-zneni-kurs2011
15. Lapin, M. a kol. 2002. Klimatické oblasti. Mierka 1 : 1 000 000. In: Atlas krajiny Slovenskej republiky. Bratislava : MŽP SR, Banská Bystrica SAŽP, 2002. s. 95. ISBN 80-88833-27-2
16. LEADER Nitriansky samosprávny kraj. 2020. https://www.leadernsk.sk/
17. Maglocký, Š., 2002. Potenciálna prirodzená vegetácia. Mierka 1 : 500 000. In: Atlas krajiny Slovenskej republiky. Bratislava : MŽP SR, Banská Bystrica SAŽP, 2002. s. 114-115. ISBN 80-88833-27-2
18. Malík, P., Švasta, J. 2002. Hlavné hydrogeologické regióny. Mierka 1 : 1 000 000. In: Atlas krajiny Slovenskej republiky. 1. vyd. Bratislava : MŽP SR, Banská Bystrica : SAŽP, 2002, s. 104. ISBN 80-88833-27-2
19. Mazúr, E., Lukniš, M. 1980. Geomorfologické jednotky. Mierka 1 : 500 000. In: Atlas SSR. Mazúr, E. red. Bratislava : SAV; SÚGaK, 1980, s. 54-55
20. Metodika tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí askupín obcí s uplatnneím princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja. 2020. Bratislava : Úrad podpredsedu Vlády SR pre investície a informatizáciu. 50 s.
21. Michalko, J. a kol. 1986. Geobotanická mapa ČSSR. Textová a mapová časť. Bratislava : Veda. 163 s.
22. Obec Pozba. Oficiálne webové sídlo obce. 2020. https://www.obecpozba.sk/
23. Oremusová, D. 2009. Geografické aspekty regionálneho rozvoja mikroregiónu Termál. Nitra : UKF, 2009. 146 s. ISBN 978-80-8094-559-6

24. Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2014 – 2020. http://www.partnerskadohoda.gov.sk/
25. Plesník, P. 2002. Fytogeograficko-vegetačné členenie. Mierka 1 : 1 000 000. In: Atlas krajiny Slovenskej republiky. 1. vyd. Bratislava : MŽP SR, Banská Bystrica : SAŽP, 2002, s. 113 ISBN 80-88833-27-2
26. Priechodská, Z., Harčár, J. 1988. Vysvetlivky ku geologickej mape SV časti Podunajskej nížiny. Mierka 1 : 50 000. Bratislava : GÚ DŠ, 1988. 114 s.
27. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja 2016 – 2022. Strategická, programová, realizačná a finančná časť. Nitra : NSK, 2016. 98 s. https://www.unsk.sk/zobraz/sekciu/dokumenty-regionalneho-rozvoja
28. Program rozvoja vidieka SR na programové obdobie 2014 – 2020. https://www.mpsr.sk/index.php?navID=935&navID2=935&sID=43&id=8644
29. Regionálne štúdie nerastných surovín okresu Nové Zámky. 1996. Bratislava : Geologická služba MŽP SR. 180 s.
30. Retrospektivní slovník obcí ČSSR 1850-1970. 1978. Praha : Federální statistický úřad, 1978. 94 s.
31. Ružička, M. a kol. 1996. Biotopy Slovenska. Bratislava : Ústav krajinnej ekológie SAV, 1996. 192 s. ISBN 80-967527-3-1
32. Sčítanie obyvateľstva, domov a bytov Slovenska 2001 – definitívne výsledky. 2002. Štatistický úrad SR, Bratislava.
33. Sčítanie obyvateľstva, domov a bytov Slovenska 2011 – definitívne výsledky. 2012. Bratislava : Štatistický úrad SR.
34. Stanová, V., Valachovič, M. (eds.). 2002. Katalóg biotopov Slovenska. Bratislava : DAPHNE – Inštitút aplikovanej ekológie, 2002. 225 s.
35. Stratégia rozvoja vidieka NSK 2016 – 2022. https://www.leadernsk.sk/images/dokumenty/strategia__final_print.pdf
36. Strategický a marketingový plán rozvoja cestovného ruchu v NSK na roky 2014 – 2020. https://www.unsk.sk/zobraz/obsah/8418
37. Šály, R., Šurina, B. 2002. Pôdy. Mierka 1 : 500 000. In: Atlas krajiny Slovenskej republiky. Bratislava : MŽP SR, Banská Bystrica SAŽP, 2002. s. 106-107. ISBN 80-88833-27-2
38. Šimo, E., Zaťko, M. 1980. Typ režimu odtoku. Mierka 1 : 100 000. In: Atlas SSR. Mazúr, E. red. Bratislava : SAV; SÚGaK, 1980, s. 65.
39. Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky. 2021. http://maps.sopsr.sk/
40. Štátny geologický ústav Dionýza Štúra. 2020. https://www.geology.sk/ geoinfoportal/mapovy-portal/geologicke-mapy/tematicke-mapy/
41. Tarábek, K. 1980. Klimaticko-geografické typy. Mierka 1 : 100 000. In: Atlas SSR. Mazúr, E. red. Bratislava : SAV; SÚGaK, 1980, s. 64.
42. Tremboš, P., Minár, J. 2002. Morfologicko-morfometrické typy reliéfu. Mierka 1 : 500 000. In: Atlas krajiny Slovenskej republiky. Bratislava : MŽP SR, Banská Bystrica SAŽP, 2002. s. 90-91. ISBN 80-88833-27-2
43. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, 2020. https://www.upsvr.gov .sk/statistiky.html?page_id=1247
44. Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja. 2015. https://www.unsk.sk/zobraz/sekciu/uzemnoplanovacie-dokumenty-a-uzemnoplanovacie-podklady-kraja
45. Vass, D. a kol. 1988a. Regionálne geologické členenie Západných Karpát a severných výbežkov Panónskej panvy na území ČSSR, Bratislava : GUDŠ

46. Vass, D. a kol. 1988b. Vysvetlivky k mape Regionálne geologické členenie Západných Karpát a severných výbežkov Panónskej panvy na území ČSSR. Mierka 1 : 500 000. Bratislava : GÚ DŠ, 1988. 65 s.
47. Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 - dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja Slovenskej republiky – Slovensko 2030 (2020). https://www.mirri.gov.sk/wp-content/uploads/2021/01/Slovensko-2030.pdf
48. Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôd. 2020. http://www.podnemapy .sk/default.aspx
49. Základná mapa. 2020. https://zbgis.skgeodesy.sk
50. Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja (v znení zákonov č. 309/2014 Z. z., č. 378/2016 Z. z., č. 58/2018 Z. z., č. 313/2018 Z. z., č. 221/2019 Z. z., č. 134/2020 Z. z.)
51. Živnostenský register SR. 2020. https://www.zrsr.sk/zr_browse.aspx